
**VALKEAKOSKI-OPISTON KESTÄVÄN KEHITYKSEN
VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN**

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö
Kestävän kehityksen koulutusohjelma
Hyvinkää, syksy 2013

Marjut Ahokas

HYVINKÄÄ

Kestävän kehityksen koulutusohjelma

Tekijä	Marjut Ahokas	Vuosi 2013
Työn nimi	Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen viestinnän kehittäminen	

TIIVISTELMÄ

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli löytää ja toteuttaa keinoja Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen työn näkyvyyden lisäämiseksi. Valkeakoski-opiston pitkään toimineessa kestävän kehityksen työryhmässä oli tarve kestävän kehityksen viestinnän kehittämiseen, mutta resursseja toteutukseen ei ollut. Tämä opinnäytetyö pyrkii täyttämään tuon puutteen. Tarkoituksena oli tehdä kestävän kehityksen viestinnästä suunnitelmallista ja helpommin toteutettavaa sekä miettiä myös, miten kestävä kehitys voisi näkyä opetuksessa. Tarkoitus oli myös päivittää Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen ohjelma.

Työn teoriaosiossa keskityttiin erityisesti sähköisten medioiden käsitteilyyn, mutta myös yleisesti viestintään. Työssä käytiin läpi Valkeakoski-opiston asiakirjoja, haastateltiin päätoimisia opettajia ja käytiin havainnoimassa oppitunteja.

Työn tuloksena toteutettiin useita erilaisia kestävän kehityksen näkyvyyden lisäämiseen liittyviä projekteja sekä luotiin vuosikello, jonka avulla kestävän kehityksen toimintaa voidaan toteuttaa suunnitelmallisesti. Eri aineiden opetukseen mietittiin keinoja ja koottiin niitä Valkeakoski-opiston verkkosivuille. Kestävän kehityksen sisällyttämisestä opetukseen keskusteltiin myös haastateltujen vastuuopettajien kanssa. Kestävän kehityksen ohjelmaa ei päivitetty, sillä sen sisällöntarve muuttui opinnäytetyön tekemisen aikana niin, ettei sen päivittäminen enää ollut tarkoituksenmukaista.

Kestävän kehityksen viestintää tulee toteuttaa ja kehittää jatkossa tiiviisti yhdessä opiston markkinointiviestinnän kanssa. Kestävän kehityksen viestimisessä tärkeää on panostaa opiston tapahtumiin ja käyttää aktiivisesti valittuja medioita. Opiston tilat ovat myös tärkeitä, omissa tiloissa voidaan pitää kestävästä kehityksestä esillä erilaisilla keinoilla. Toiminnalle on tärkeää jatkuvuus, määrätietoinen kehittäminen ja seuranta.

Avainsanat Kestävä kehitys, vapaa sivistystyö, viestintä

Sivut 31 s. + liitteet 19 s.

Hyvinkää
Degree Programme in Sustainable Development

Author	Marjut Ahokas	Year 2013
Subject of Bachelor's thesis	Improving communication of sustainable development in Valkeakoski Lifelong Learning Centre	

ABSTRACT

The purpose of this thesis was to find and create ways to increase the visibility of the work for sustainable development that Valkeakoski Lifelong Learning Centre is doing. There has been a working group for sustainable development for a long time. A need to better the communication for the sustainable development had risen but there has not been enough resources and this thesis aims to fill that need. The intent was to make the communication of the sustainable development issues more planned and easier to carry out in future but also to find ways to make sustainable development more visible in the teaching. It was also meant to update the programme for sustainable development in Valkeakoski lifelong learning centre.

The theory part focuses specifically on the social media but it also covers communication in general. During the process documents of Valkeakoski Lifelong Learning Centre were reviewed and most of the full-time teachers were interviewed. Some classes were also observed.

As a result various projects to increase the visibility of sustainable development were implemented. A "year clock" was made which makes work concerning sustainable development more planned. The ways to integrate sustainable development into different subjects were evaluated and compiled on to the website but were also discussed in the interviews with the full-time teachers. The sustainable development programme was not updated in this thesis, during the process the content for the programme changed so it was not appropriate to do in this thesis.

In the future it is sensible to execute the communication for the sustainable development closely together with the marketing communication. It is important to take part in lifelong Learning Centre's activities and to make sustainable development a part of the activity and also to be active in the social media that have been chosen. The physical teaching facilities are also important in keeping the issue visible. Continuity, determined development and follow-up are the most important issues in the operations.

Keywords Sustainable development, Liberal Adult Education, Communication

Pages 31 p. + appendices 19 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	VIESTINTÄ	1
2.1	Sisäinen viestintä.....	2
2.2	Ulkoinen viestintä	3
2.3	Sähköinen viestintä	4
3	KESTÄVÄ KEHITYS OPPILAITOKSISSA	6
3.1	Kestävä kehitys vapaan sivistystyön oppilaitoksissa	8
3.2	Ihmisten arvot ja asenteet ja niihin vaikuttaminen.....	9
4	VALKEAKOSKI-OPISTO	10
4.1	Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen toiminta	11
4.2	Valkeakoski-opiston viestintäkanavat.....	12
5	TUTKIMUSMENETELMÄT	13
5.1	Teemahaastattelut.....	14
5.2	Valmiiden aineistojen hyödyntäminen.....	14
5.3	Havainnointi	14
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	14
7	TUTKIMUKSEN TULOKSET.....	15
7.1	Valkeakoski-opiston opettajien haastattelut.....	15
7.2	Viestintä Valkeakoski-opistossa	16
7.3	Valmiit aineistot ja havainnointi	17
8	JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET	17
8.1	Kestävän kehityksen ohjelma ja vuosikello	19
8.2	Facebook ja Mikä kestää?- blogi.....	19
8.3	Opinto-opas	20
8.4	Kestävää kehitystä opettajille ja eri aineisiin	20
8.5	Erilaiset tapahtumat ja opetustilat	21
8.6	Sähköinen viestintä	22
9	POHDINTA.....	23
	LÄHTEET	24
Liite 1	Keke-vuosikello	
Liite 2	Kestävän kehityksen nettisivustot	
Liite 3	Toteutettuja kestävän kehityksen projekteja Valkeakoski-opistolla	
Liite 4	Lehtijuttu Viisariin	
Liite 5	Kestävän kehityksen kurssiesite	

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on löytää ja toteuttaa keinoja Valkeakoski-opiston kestävä kehityksen työn näkyvyyden lisäämiseksi. Työn tarkoitus on löytää keinoja nostaa esiin jo tehtyjä kestävä kehityksen tekoja, kehittää niitä ja löytää myös uusia tapoja parantaa ja lisätä tekoja ja niiden näkyvyyttä. Työn tavoitteena on tehdä kestävä kehityksen viestinnästä suunnitelmallisempaa ja helpommin toteutettavaa. Valkeakoski-opiston kestävä kehityksen ohjelma tulee myös päivittää ajan tasalle. Tarkoitus on myös perehtyä Valkeakoski-opiston opetuksen sisältöihin ja löytää keinoja integroida kestävä kehityksen teemoja opetukseen.

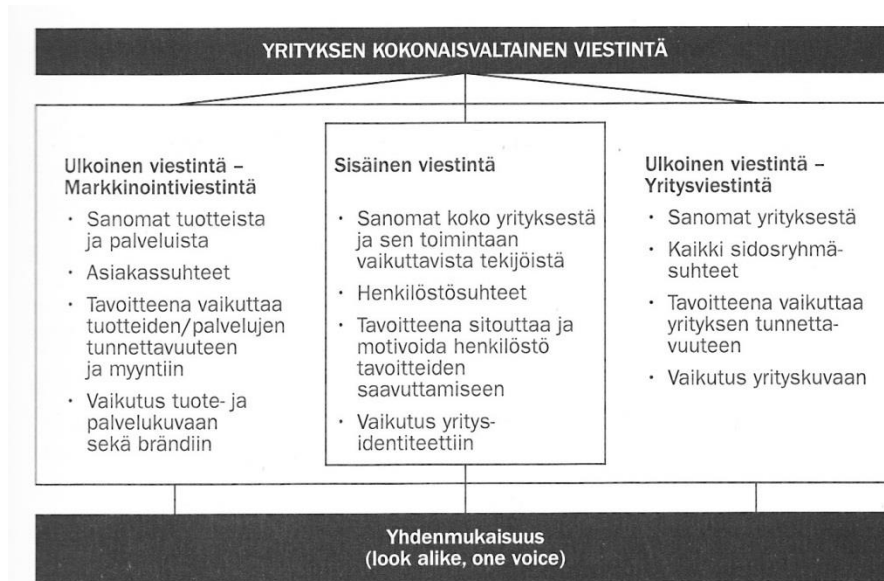
Valkeakoski-opisto haluaa olla vapaan sivistystyön kestävä kehityksen työn edelläkävijä. Opisto haluaa tuoda kestävä kehityksen teemoja opettajien ja opiskelijoiden arkipäivään. Valkeakoski-opisto lähtee loppuvuonna 2013 hakemaan ensimmäisten joukossa vapaan sivistystyön kestävä kehityksen sertifikaattia. Tämä on myös ollut kimmokkeena kestävä kehityksen viestinnän parantamiseen. (Hoviniemi, haastattelu 6.8.2013.)

Kestävä kehitys kuuluu Valkeakoski-opiston arvoihin, mutta se ei ole juuri näkynyt opiston arkipäiväisessä toiminnassa. Opistolla olikin tarve parantaa kestävä kehityksen viestimisen näkyvyyttä sidosryhmissä. (Visio 2017; Valkeakoski-opiston strategiset asiakirjat 2012.)

Työstä on rajattu pois energiankulutukseen liittyvät asiat; kiinteistöön on suunnitteilla laaja-alainen remontti, ja suuriin muutoksiin ei ennen sitä ryhdytä. Opiston kestävä kehityksen työryhmälle ja talonmiehille on toimitettu kiinteistöstä tehdyt kuntokatselmukset, joiden perusteella joihinkin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä remonttia odotettaessa ja sitä suunniteltaessa.

2 VIESTINTÄ

Yrityksen viestintää voidaan jakaa ja luokitella monella tavalla. Kuviossa yksi (s. 5) on esitelty yksi tapa luokitella viestintää. Siinä sisäinen viestintä muodostaa viestinnän ytimen, jonka ympärille muodostuu ulkoinen viestintä eli markkinointi- ja yritysviestintä.

Kuvio 1. Yrityksen kokonaisvaltaisen viestinnän viitekehys (Isohookana 2007, 15).

Onnistuneeseen viestintään tarvitaan aina kahden osapuolen yhteistyötä. Olennaista on tietää, kenelle viestitään ja mikä vastaanottajaa kiinnostaa, jotta lähetettävä viesti saadaan herättämään mielenkiinto. Kaikkein tärkeintä on tuntea hyvin ne asiat, joista viestii. Viestin vastaanottaja täytyy tuntea hyvin, jotta voidaan lähettää viesti juuri oikealla välineellä. Viestintää varten olisi hyvä olla tavoitteet ja selkeät säännöt siitä, kuka viestintää toteuttaa. Erilaisia keinoja on hyvä testata ja keskustella niistä ja jatkokehittää niitä eteenpäin. Jatkuva viestinnän seuranta ja sen arviointi ovat avainasemassa toimivaan viestintään. (Kortetjärvi–Nurmi, Kuronen & Ollikainen 2008, 8–9; Luukkonen 2010, 39–41; Lohtaja & Kaihovirta–Rapo, 2007, 33.)

Tärkeä osa yrityksen viestintää on Isohookanan (2007, 214–217) mukaan myös visuaalinen näkyvyys: logo, toimitila, värit, piha-alueet, opasteet ym. Ympäristö viestii myös kohteestaan, inspiroiva ympäristö helpottaa työntekoa ja lisää viihtyisyyttä. Oikeanlainen valaistus, viherkasvit, tuoksut ym. on tärkeitä ja usein tiedostamattomia osia palvelujen käyttäjien viihtyisyyttä. Yrityksen visuaalinen identiteetti heijastelee yrityksen toiminta-ajatusta ja arvoja, se on läsnä kaikkialla.

2.1 Sisäinen viestintä

Yrityksen sisäinen viestintä muodostaa koko viestinnän ytimen. Sisäisen viestinnän tarkoitus on muodostaa toimiva kokonaisuus liittämällä yhteen yrityksen eri henkilöt, tasot ja osastot. Yrityksen johto vaikuttaa suuresti viestintäilmapiiriin ja johdolla on tärkeä tehtävä viestiä yrityksen tilanteesta, visioista ja arvoista, joille toimintaa rakennetaan. Esimiehillä on haastava tehtävä välittää viestiä johdolle ja toiseen suuntaan alaisille. Viestintä on tärkeää, jotta kaikki tietävät yhteiset tavoitteet ja voivat suunnata niitä

kohti. Yleisiä välineitä ovat esimerkiksi henkilöstölehti, intranet ja sähköposti. Hyvin hoidettu sisäinen viestintä on edellytys sille, että myös ulkoinen viestintä toimii hyvin. Tärkeää on muistaa, että vastuu sisäisen viestinnän toimivuudesta on kaikilla. Viestien tulisi kulkea kahteen suuntaan. (Isohookana 2007, 221–222.)

Sisäisen viestinnän tehtävänä on sitouttaa arvoihin ja visioihin ja motivoida kohti yhteisiä tavoitteita ja hyviä tuloksia. Tietysti viestinnällä pyritään myös tiedottamaan ja sitä kautta myös vaikuttamaan resurssien tehokkaiseen käyttöön. Tärkeää on myös luoda hyvää ilmapiiriä ja yhteisöllisyyttä ja pyrkiä ehkäisemään konflikteja ja ristiriitoja. Yksi tärkeä tavoite on myös pyrkiä tukemaan yrityksen markkinointia ja markkinointiviestintää. Sisäisen viestinnän epäonnistuminen näkyy siten, että tehdään väärä asioita tai väärin ja mahdollisesti väärään aikaan. Huono viestintä lisää myös konflikteja ja pahoinvointia työssä. (Isohookana 2007, 222–223.)

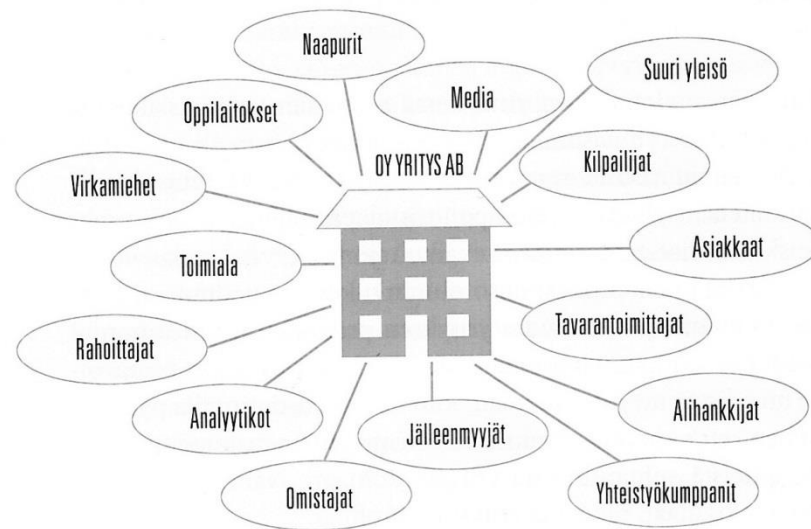
Sähköposti on hyvin yleinen sisäisen viestinnän väline. Sähköpostin lähettäminen on helppoa, nopeaa ja edullista. Tämä on vähentänyt vuorovaikutusta ihmisten välillä. Sitä tarvitaan esimerkiksi ideoitaessa tai käsiteltäessä monimutkaisia asioita. Sähköpostia lähettäessä kannattaa aina miettiä kenelle viestin lähetetään ja onko välttämätöntä lähettää sitä kaikille. Sähköposti sopii hyvin rutiininomaisten viestien välittämiseen, esimerkiksi audioloaikojen tiedottamiseksi. Sähköposti on myös helppo lähettää eteenpäin. Sisäisenä lähetetty sähköpostiviesti saattaa helposti jatkolähetettynä päätyä myös ulkoiseen levitykseen, mikä kannattaa muistaa viestiä jatkolähetettäessä. Organisaation sisäisessä viestinnässä voidaan myös hyödyntää erilaisia sosiaalisia medioita, kuten Facebook tai Yammer. Siten tiedonjakaminen nopeutuu ja helpottuu. (Isohookana 2007, 282–283; Leino 2012, 42–43.)

Sisäisessä viestinnässä käytetään edelleen paljon myös ilmoitustauluja. Siukosaaren (1999, 106–107) mukaan ne ovat edelleen toimivia, mikäli niiden käyttöön hieman paneudutaan. Ilmoitustauluille tärkeintä on keskeinen sijainti, niiden tulee olla kaikkien saatavilla keskeisessä paikassa. Tärkeää on myös niiden sisältö. Ilmoitustaulun eteen pysähdytään vain hetkeksi ja siinä olevien ilmoitusten tulee olla helposti luettavissa, ei sutuisia tai pienellä fontilla. Tärkeää on, että ilmoitustaululle määriteltäisiin joku, joka sitä hoitaa, eli pitää ajan tasalla poistamalla vanhat uutiset ja pitämällä ulkoasun siistinä. Pöytäkirjoja ym. ei kannata ilmoitustaululle kiinnittää, niille voi varata oman kansion ilmoitustaulun läheisyydestä. Kun kaikki tietävät, että ilmoitustaulu on ajan tasalla, sitä pysähdytään lukemaan ja tieto kulkee.

2.2 Ulkoinen viestintä

Viestinnän avulla yritys on yhteydessä ulkomailmaan. Yritys viestii paitsi henkilöstönsä suuntaan myös muille sidosryhmille. Erilaiset sidos-, yhteistyö-, kohde- ja intressiryhmät kuuluvat tahoihin, joita täytyy ajatella mietittäessä yrityksen viestintää. Usein ensin tulevat mieleen oma henkilöstö, ja asiakkaat, mutta yrityksellä on paljon muitakin sidosryhmiä. Kuviossa kaksi on esitetty yrityksen tyypillisiä sidosryhmiä. Yrityksen viestit ja

kohtaamiset, joko sähköisenä, digitaalisena tai puhelimitse rakentavat ainutlaatuisia yrityskuvaa, millä yritys voi erottautua muista yrityksistä. Viestintä on myös yksi kilpailukyvyn osa-alue ja sen tehtävänä on jakaa tietoa, vahvistaa yrityksen tunnettavuutta ja vakuuttaa asiakkaat. Viestinnän avulla johdetaan, motivoitaan ja voidaan koordinoita erilaisia toimintoja sekä luodaan tärkeitä suhteita ja yhteisöllisyyttä. Parhaimmillaan viestintä yhdistää, herättää luottamusta ja arvostusta. Mikäli viestintään ei kiinnitetä huomiota, se saattaa aiheuttaa tietämättömyyttä, epäluottamusta tai myös hankaluuksia yhteistyössä. Yritysviestinnän tarkoitus on tukea yritystä kaikessa sen toiminnassa ja rakentaa yrityskuvaa, ei toimia pelkäänsään esim. markkinointina tai tiedottamisena, vaikka ne toisiinsa liittyvätkin. (Isohookana 2007, 11–17.)

Kuvio 2. Yrityksen tyypilliset sidosryhmät (Kortetjärvi-Nurmi Ym. 2008, 118).

2.3 Sähköinen viestintä

Sähköisen viestinnän yksi tärkeimpiä välineitä on Facebook. Facebookin käytössä on tärkeää, että sivujen laatuun panostetaan. Saadun palautteen määrää ja laatua on jatkuvasti seurattava, jotta sivujen sisältöä voidaan jatkuvasti kehittää. Facebookissa nousseisiin aiheisiin on saatava myös nopeasti vastaus, ja etukäteen mietittävä, halutaanko sitä kautta ohjata ihmisiä perehtymään aiheisiin myös verkkosivuille. (Salmenkivi & Nyman 2007, 170–171; Sulin 2012, 39–49.)

Tärkeää on myös miettiä kohdeyleisöä, joka verkon toisella puolella viestejä lukee, ja miettiä tarkkaan esimerkiksi blogin perustamista. Hyvän blogin ylläpitäminen vaatii kovaa ja pitkäjänteistä työtä ja jatkuvaa sisällöntarkkailua ja blogin määrätietoista jakelua. Blogia perustettaessa myös sen sisältö, linjaus, tavoitteet ja teemat täytyy miettiä tarkkaan etukäteen. Valitaan blogiin kirjoittajat ja tehdään heille ohjeistus ja julkaisutahti. Etukäteen kannattaa pohtia myös kriisitilanteita ja sitä, miten niihin blogissa reagoidaan. Blogia täytyy myös seurata jatkuvasti, kysymyksiin tulee vastata ja osallistua keskusteluun. On myös hyvä seurata muita saman aihe-

alueen blogeja. Blogin ylläpitäminen on pitkä projekti. Siihen tulee myös muistaa suhtautua niin ja tulee pitää mielessä kohderyhmä jolle kirjoittaa. Blogia ei myöskään löydy, jollei sitä markkinoida aktiivisesti. Tulee siis muistaa mainita blogi aina, verkostoitua, osallistua aktiivisesti toisiin blogeihin ja huomioida myös erilaiset blogien hakukoneet ja valita niihin sopivat hakusanat. (Salmenkivi & Nyman 2007, 170–171; Sulin 2012, 39–49.)

Blogin kirjoittamisessa tulee huomioida se, että ihmisiä usein kiinnostavat ihmiset blogin takana. Voidaan miettiä, haluavatko ihmiset samaistua geneeriseen ryhmään, vai tulisiko sinne kirjoittavien esiintyä omilla nimillään. Näin sosiaaliseen mediaan saataisiin henkilökohtaisempi ote. Blogin kirjoittaminen nähdään usein lisätyönä. Sanotaan, ettei sen kirjoittamiseen ole aikaa. Nykyään kuitenkin monet ilmiöt ja tärkeimmät tapahtumat näkyvät ensimmäisenä verkossa, blogeissa ja sosiaalisessa mediassa. Siinä vaiheessa kun asiasta julkaistaan tutkimus, on verkkosivuilla aiheesta edetty jo paljon pidemmälle. Kirjoittaminen voidaan nähdä ajattelemisena, ja esimerkiksi blogin kirjoittaminen on hyvää harjoittelua oman ajattelu-prosessin selkeyttämiseksi. Nettisivuille tai blogeihin houkuttelee myös se, että sivustoilla on esillä esimerkiksi vapaasti ladattavia oppaita pdf-muodossa tai YouTube-videoita. Hyvä blogi saa aikaa myös keskustelua, hyvää tai huonoa. Liian yksinkertainen sisältö ei aiheuta reaktiota. Reaktio tarvitaan, jotta blogia jää seuraamaan. Sama pätee tietysti myös facebookin sisältöön. Hyvä blogi tarjoaa myös konkreettista hyötyä, eli ratkaisun lukijan ongelmaan, tai on viihdyttävä ja aiheuttaa lukijassa tunnereaktion. (Isokangas & Vassinen 2010, 31–38; 66–68.)

Soinisen ym. (2012, 130–134) mukaan yhteisöllisen median, kuten Facebookin käyttö ei siis pelkästään riitä, oman tilin, blogin tai muun vastaavan avaaminen on vasta aloituspiste. Työ alkaa vasta siitä. Facebook-tiliä tai blogia täytyy käyttää aktiivisesti. Sähköisen median hyödyntäminen vaatii runsaasti työtä, jopa vuosien työn, ennen kuin se alkaa kantaa hedelmää; asiakkaiden kanssa on käytävä keskustelua, tarjottava keskustelunaiheita ja tarinoita. Päivityksiä tulee olla useita viikossa, aiheiden monipuolisia ja tarjottava kahdensuuntaista vuorovaikutusta. Avainasemassa on yrityksen henkilöstö, joka usein unohdetaan. Omaa henkilöstöä on aktivoitava sähköisten medioiden käyttöön ja sähköisten medioiden käytöstä on tehtävä jokapäiväistä toimintaa, joka tähtää asiakkaiden aktivointiin. Tärkeää on eri medioiden seuraaminen ja omaa yritystä koskevaan keskusteluun osallistuminen. Tarinoilla ja mielenkiintoisilla jutuilla luodaan näkyvyyttä. Juttujen ja linkitysten jakaminen eteenpäin kertoo siitä, onko osattu tehdä mielenkiintoisia ja osuvia päivityksiä.

Isokankaan (2010, 99) mukaan on tärkeää, että henkilöstö osallistuu sosiaaliseen mediaan. On toivottavaa, että yritys tai yhteisö tekee sosiaalisen median ohjeistuksen henkilöstölle, ja kannustaa sosiaalisen median käyttöön. Hyvät ohjeet ovat selkeät ja inspiroivat. Ilman ohjeita sosiaalisen median käyttö on usein monenkirjavaa. Ohjeiden puute johtaa myös siihen, että henkilöstö ei käytä sosiaalista mediaa ja osallistu keskusteluihin. Tällöin yhteisö tai yritys menettää useita hyviä mahdollisuuksia.

Sosiaaliseen mediaan lähdetään usein aatteen tai hyvän asian vuoksi. Sosiaalinen media toimiikin usein hyvänä keskustelun avaajana. Hyvä asia tai aate herättää keskustelua, mutta usein se tarvitsee ponnekseen tekemisen meininkiä, näkyvää paloa aatteen takana, huumorikaan ei ole pahitteeksi. Jos jutuissa ei ole koukkua mihin tarttua, eivät ne herätä vastaanottajissa toivottua reaktiota ja keskustelua. (Leino 2012, 99.)

3 KESTÄVÄ KEHITYS OPPILAITOKSISSA

Yleisesti koulutusjärjestelmän tavoitteena on kasvattaa kestävään elämäntapaan sitoutuneita motivoituneita kansalaisia. Vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat tärkeä lisä peruskoulun jälkeiseen koulutukseen, niissä tavoitetaan aikuisopiskelijoita. Tavoitteena on, että kansalaiset kantavat vastuuta koko elämänkaarensa tekemisistä, ja ymmärtävät eri tilanteissa valintojensa sosiaaliset, ekologiset, taloudelliset ja kulttuuriset vaikutukset itselle, muille ja ympäristölle. Tavoitteena on saavuttaa yhteiskunta, jossa ihmisten hyvinvointia vaalitaan, mutta pidetään huolta myös luonnosta ja sen monimuotoisuudesta ylittämättä luonnon kestäkykyä. (Loukola 2007, 60.)

Kestävän kehityksen opettaminen on haastavaa, se on käsitteenä monialainen, joka ulottuu kaikkiin oppiaineisiin ja ihmisen koko elämään. Kouluille ja oppilaitoksille on kuitenkin luotu tavoitteita kestävä kehityksen opetukseen. Suurin painopistealue ovat tietysti peruskoulut, lukiot ja ammatilliset oppilaitokset ym. Tärkeää ei tällöin ole olemassa olevan tiedon oppiminen, vaan muutoksen aikaansaamiseen, ja tiedon käsittelyyn liittyvien valmiuksien oppiminen. Toivottavaa on, että yksilöt osaavat ajatella kriittisesti. Kestävän kehityksen kokonaiskuva on monimutkainen ja laajojen kokonaisuuksien ymmärtäminen on tärkeää. Kestävä kehitys edellyttää uusien tapojen opettelua, ympäristövastuullista toimintaa, hyviä sosiaalisia taitoja, yhteisössä toimimista, kestävien elintapojen, uusien teknologioiden omaksumista, jatkuvaa uuden opettelua ja kestävä tulevaisuuden rakentajaksi tulemistä. Oppilaitosten rooli on tarjota osallistumista tukeva toimintaympäristö, jossa on mahdollista vaikuttaa asioihin oppimisympäristössä, mutta myös sen ulkopuolella esimerkiksi erilaisilla hankkeilla. (Kärppä, Laurila & Lundgren 2009, 15–17.)

Kuviossa kolme (s.10), on kuvattu sitä, miten arvot ja kestävä kehitys näkyvät konkreettisesti oppilaitoksen toiminnassa. Toiminnan ytimessä ovat arvot, joiden ympärille kietoutuvat ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

Kuvio 3. Arvot ja kestävä kehitys oppilaitoksen toimintakulttuurissa/Okka-säätiö (Laininen, Manninen, Tenhunen, 2006; edu.fi).

Viime vuosina kestävä kehitys on Cantellin (2004, 99–100) mukaan pyritty integroimaan tehokkaasti koulujen arkipäivään ja eri oppiaineisiin. Ympäristövastuullisuus on helposti lähestyttävä ja konkreettinen tapa siirtyä kestäväen kehityksen mukaiseen toimintaan. Ympäristövastuullisen koulun tunnusmerkkejä on myös listattu. Ympäristövastuullisessa koulussa kiinnitetään huomiota materiaalien käyttöön ja hankintoihin. Huomioidaan ympäristönäkökohdat, kuten hankinnoissa ympäristömerkit, tuotteen käytöikä, kierrätettävyys, huoltomahdollisuus, pakkausmateriaalien käyttö ja esimerkiksi kertakäyttötuotteista luopuminen. Jätehuollon, lajittelun ja kierrättämisen järjestäminen, seuranta ja kaikkien mukaan kannustaminen kuuluvat myös vastuullisen oppilaitoksen toimintaan. Veden ja energiankäytön vähentäminen, eli tiedotetaan henkilöstölle ja opiskelijoille veden- ja energiansäästöstä ohjein ja mahdollisin koulutuksin. Siivouksessa huomioidaan aineiden ja laitteiden ympäristöystävällisyys sekä työterveys. Ruokalassa huomioidaan ympäristönäkökulmat (lähiruoka, luomu) sekä lajitellaan jätteet oikein. Henkilökuntaa ja oppilaita kannustetaan joukko- liikenteen tai kimpakyytien sekä esimerkiksi pyörien käyttöön. Vaaralliset aineet käsitellään oikein ja niille on vastuuhenkilöt. Myös työterveyteen ja viihtyvyyteen panostetaan sekä kuunnellaan oppilaita ja henkilöstöä esimerkiksi toistuvilla kyselyillä.

3.1 Kestävä kehitys vapaan sivistystyön oppilaitoksissa

Vapaan sivistystyön oppilaitoksien toimintaa ohjaa laki. Laki määrittelee vapaan sivistystyön oppilaitoksiksi kansalaisopistot, kansanopistot, opintokeskukset, kesäyliopistot ja liikunnan koulutuskeskukset. Kansalaisopistona Valkeakoski-opisto kuuluu vapaan sivistystyön lain piiriin. Se tarjoaa mahdollisuuden omaehtoiseen oppimiseen sekä tukee erilaisten kansalaisvalmiuksien kehittymistä alueen sivistystarpeeseen pohjautuen. (Laki vapaasta sivistystyöstä 2009.)

Yleisesti vapaan sivistystyön tarkoituksena on; ”...järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta.” (Laki vapaasta sivistystyöstä 2009) Koulutus on laaja-alaista ja sillä pyritään tukemaan opiskelijoiden monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia, sekä myös edistämään kestävästä kehitystä, monikulttuurisuutta, kansainvälisyyttä, kansanvaltaisuutta ja moniarvoisuutta. Vapaan sivistystyön ominaispiirteitä ovat omaehtoinen oppiminen, osallisuus sekä yhteisöllisyys. Koulutustehtävässään oppilaitos voi painottaa myös omaa arvo- tai aatetaustaansa. (Laki vapaasta sivistystyöstä, 2009.)

Yksi vapaan sivistystyön tehtävistä on siis kestävän kehityksen tietoisuuden ja osaamisen lisääminen. Vapaan sivistystyön yksi periaate on elinikäinen oppiminen, joka sopii hyvin yhteen kestävän kehityksen periaatteiden edistämiseen. Vapaan sivistystyön mahdollisuuksia kestävän kehityksen työssä ovat joustavat ja monipuoliset oppimistavat. Ne tarjoavat enemmän liikkumavaraa kuin esimerkiksi yleissivistävän opetuksen puolella. Vapaan sivistystyön kestävän kehityksen tavoitteena on valveutunut kansalainen, joka ” osaa kriittisesti arvioida erilaisia kestäväan kehitykseen liittyviä sekä paikallisia että maailmanlaajuisia ratkaisuja ja niiden pohjalta tehdä omat henkilökohtaiset valintansa. Kestävän kehityksen koulutuksella voidaan vahvistaa kansalaisten edellytyksiä sisäistää kestäväan elämäntavan merkitys ja näin voidaan omaksua niitä tietoja ja taitoja, joilla kestäväan kehityksen yhteiskuntaa rakennetaan”. (Kestävän kehityksen edistäminen koulutuksessa 2006, 64.)

Syksyllä 2013 on käynnistymässä vapaan sivistystyön kestäväan kehityksen sertifiointi. Sertifikaatin kriteereitä on suunniteltu vuosina 2012–13 OKKA-säätiön ja Osuuskunta Eco-Onen toimesta, ja Valkeakoski-opisto on ollut yhtenä pilotti-opistona mukana kehittämistyössä. Kriteerit mahdollistavat sen, että myös vapaan sivistystyön oppilaitokset voivat hakea kestäväan kehityksen toimintansa sertifiointia. Valkeakoski-opisto on ensimmäisten opistojen joukossa hakemassa sertifikaattia loppuvuodesta 2013. (Oppilaitosten kestäväan kehityksen kriteerit ja sertifiointi – Vapaa sivistystyö 2013, 4).

Valkeakoski-opiston lisäksi sertifikaattia lähtevät ensimmäisinä tavoittelemaan Petäjä-opisto ja Jyväskylän kristillinen opisto. Jyväskylän opiston verkkosivuilla on hyvin kattavasti esitelty opiston kestäväan kehityksen toimintaa. Kestävän kehityksen työssään opisto tuntuu olevan hyvinkin pitkällä. Opiston peda.net:in kootut keke-sivustot ovat todella hyvät. Sivuille on vinkkejä eri aineisiin keke-näkökulmasta, ja ihan käytännön asi-

oita kuten ohjeita kierrätykseen opiston tiloissa tai ohjeita ympäristöystävällisten ruokien valintaan. Kestävän kehityksen arvot ovat opiston johtoa lähellä, rehtorin tuella kestävän kehityksen työllä tuntuu olevan hyvä tulevaisuus. On hyvä huomata, että opisto on kuitenkin toiminnaltaan erilainen kuin Valkeakoski-opisto. Jyväskylän kristillinen opisto on kansanopisto, eli siellä opiskelijat asuvat asuntolassa koko lukuvuoden. Tällöin kestävän kehityksen työn tekeminen on selvästi kokonaisvaltaisempaa, mahdollisuuksia on enemmän. (Kestävän kehityksen opisto toimii kuten opettaa 2012; Peda.net 2013.)

Petäjä-opistolla on myös verkkosivuilla paljon kestävän kehityksen materiaalia. Kestävän kehityksen työtä on tehty opistolla selvästi jo jonkin aikaa. Opisto on osallistunut kestävän kehityksen hankkeeseen vuonna 2010, jonka pohjalta on syntynyt julkaisu ”Kestävän kehityksen kriteerit kansalaisopistoissa”. Petäjä-opistolla on myös kiinnitetty huomiota kestävään kehitykseen kurssitarjonnassa, ja esimerkiksi keke-kurssit on merkitty opinto-oppaaseen erillisellä lehtimerkillä. Kansalaisopistoilla monien kurssien voi ajatella olevan kestävän kehityksen mukaisia, mutta tässä on erityisesti merkitty kurssit, joilla kestävää kehitystä erityisesti korostetaan. (Kestävän kehityksen kriteerit kansalaisopistossa 2010; Petäjä-opisto 2013, 8.)

Myös monella muulla opistolla kestävä kehitys on mukana opiston arvoissa, joillakin enemmän, toisilla vähemmän. Kestävän kehityksen näkyvyyttä on haastavaa arvioida, sillä kaikki opistot toimivat hyvin paikallisesti. Monella opistolla kestävä kehitys mainitaan ja kerrotaan, että toiminta on kestävän kehityksen mukaista, tai että se kuuluu opiston toimintaan. Sisältöä ei välttämättä ole ainakaan verkossa näkyvillä. Toisaalta jotkin kestävään kehitykseen kuuluvat asiat voivat olla esillä ja käytössä todella hyvin, vaikka kestävää kehitystä ei mitenkään olisikaan korostettu. Otavan opistolla on esimerkiksi verkko-pohjaisia opintoja, ja opinnoissa käytetään videoita kuten esimerkiksi YouTubea. (Espoon työväenopiston laatukäsikirja 2013; Otavan opisto 2013; Otavan opiston paja 2013; Raudaskylän kristillinen opisto n.d.)

3.2 Ihmisten arvot ja asenteet ja niihin vaikuttaminen

Ihmisten ja yhteisöjen arvot ovat osa arkista elämää. Yhteisöissä arvoista on keskusteltu paljon. Erilaiset arvokeskustelut kuuluvat erilaisten yhteisöjen arkipäivään. Usein yhteisöissä on määritelty ne arvot, jotka ovat yhteisölle tärkeitä. Tärkeintä on kuitenkin se, mitä oikeasti tehdään, näkyvätkö arvot arjen toiminnassa. Arvot ovat valintoja ja niiden mukaan täytyy olla valmiina elämään. Haastavaa on se, että arvot syntyvät usein hitaasti ja juontavat juurensa yksilöiden lapsuusvuosiin saakka. Jokaisen maailmankuva on yksilöllinen ja usein esimerkiksi työpaikoilla tämä aiheuttaa ristiriitoja. Varsinkin jos käydään yhteisön yhteistä arvokeskustelua, mihin jokaisen tulisi pystyä samaistumaan. Toisten arvot voivat olla myös rikkauksia. Erilaiset arvomaailmat voivat synnyttää myös hyvää keskustelua ja tuoda työyhteisöön energiaa. Yhteisesti sovittuihin arvoihin tulisi jokaisen kuitenkin pystyä sitoutumaan, muuten työyhteisössä toimiminen saattaa muodostua vaikeaksi. Kun yhteiset arvot on valittu, alkaa arvokeskustelun

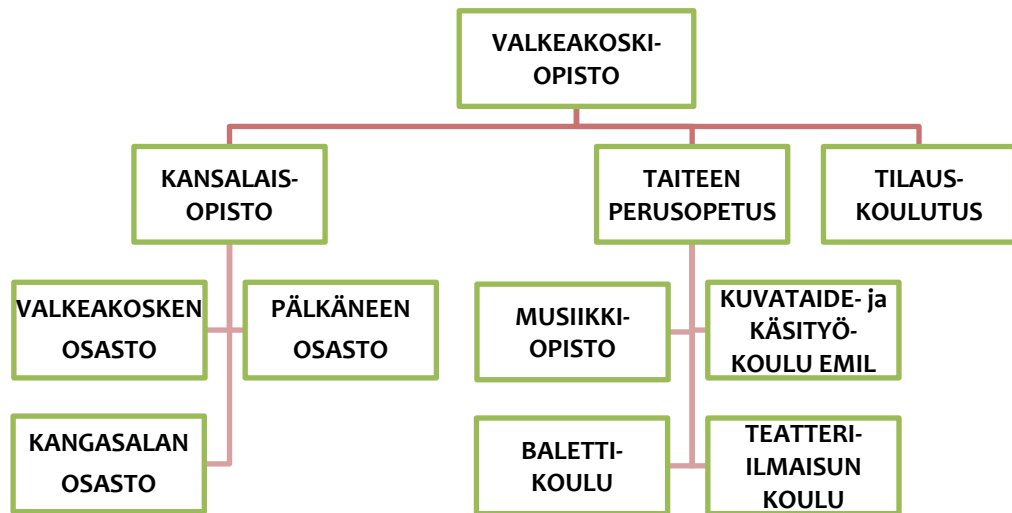
”työläin” vaihe, arvojen jalkauttaminen käytännön toimintaan. Tärkeintä on arkipäivän toiminta, arvoista muistuttaminen, arvioiminen, konkreettinen tekeminen ja toimenpiteet. Aikajänne ei ole kuukausia vaan ennemminkin vuosia. Yksi tärkeimmistä arvojen jalkauttamiskeinoista on monipuolinen viestintä. Arvot täytyy tehdä näkyviksi ja tärkeintä on esimerkin voima. Viestintää mietittäessä tulee muistaa se, että arvoviestintä kuuluu kaikille avainhenkilöille, ei ainoastaan viestinnästä vastaaville. (Aaltonen, Heiskanen & Innanen 2003, 15–43; 146–147.)

Kautta aikojen ihmisiä on kiinnostanut miten muiden asenteisiin voidaan vaikuttaa. Viestin lähettäjä sanotaan lähteeksi ja vastaanottajaa yleisöksi. Viesti voidaan lähettää erilaisilla viestintävälillä. Kaikki nämä ovat vuorovaikutuksessa toisiinsa ja saattavat voimistaa tai heikentää toistensa vaikutusta. Hyväkin viesti saattaa vesittyä, jos yleisö havaitsee, että sen lähettäjä pyrkii sillä ajamaan vain omaa etuaan. Samoin jokin viesti saattaa toimia hyvin jollekin yleisölle, mutta se saattaa epäonnistua täysin toisessa yleisöryhmässä. Myös lähetettävä viesti vaikuttaa usein vastaanottajan mielikuvaan lähettäjästä. Samoin se, kuka viestin lähettää, vaikuttaa, siihen miten se otetaan yleisössä vastaan. Hyvin tärkeää on hahmottaa tämä viestien kaksisuuntainen vaikutus ja lähteen painoarvo ja se, millaiset yleisön mielikuvat ovat lähettäjästä. Tutkimusten mukaan lähteen asiantuntijuus jossain asiassa lisää viestin painoarvoa vastaanottajalle. (Erwin 2005, 102–111.)

4 VALKEAKOSKI-OPISTO

Valkeakoski-opisto on oppilaitos, joka järjestää kansalaisopistotoimintaa Valkeakosken lisäksi Pälkäneellä ja Kangasalla. Valkeakosken kaupunki omistaa Valkeakoski-opiston. Valkeakoski-opiston historia alkaa vuodesta 1924, jolloin Valkeakosken työväenopisto aloitti toimintansa. Valkeakoski-opiston historiaan mahtuu useita muutoksia, joista viimeisimpiä ovat laajeneminen Pälkäneelle ja Kangasalle. (Valkeakoski-opiston esittely, 2013; Valkeakoski-opisto 2013.)

Opiskelijoita Valkeakoski-opistolla on n. 10 000 lukuvuodessa ja vakituisia työntekijöitä on noin 50. Lisäksi on noin 270 tuntiopettajaa, jotka opettavat jonkin tai joitakin kurssikokonaisuuksia. Lisäksi on erillisiä luennoitsijoita. Kuviossa neljä (s. 14) on Valkeakoski-opiston organisaation esittely. Kuviossa nähdään miten Valkeakoski-opiston toiminta jaotellaan: kansalaisopistoon, taiteen perusopetukseen ja tilauskoulutukseen. Valkeakoski-opistolla on omat toimitilat Valkeakosken keskustassa (n. 2 000 m²), mutta lisäksi käytetään myös muita opetustiloja; Musiikki- ja kuvataideopiston tilat, Teknisen työn tilat, kudonnan opetustilat, tanssin opetuksen tilat jne. (Valkeakoski-opiston esittely, 2013.)

Kuvio 4. Valkeakoski-opiston organisaatio (Valkeakoski-opiston esittely 2012,3).

Valkeakoski-opiston laatuasiakirjoissa ja tulevaisuuden visioissa on pyritty miettimään mihin suuntaan opistoa ryhdytään tulevaisuudessa viemään. Opistolle on luotu visio vuodelle 2017, ja yhtenä neljästä strategisesta tavoitteesta on yhteisöllisyys ja kestävä kehitys. Kestävä kehitys on valittu yhdeksi opiston arvoista, ja on mainittu, että ”Valkeakoski-opisto noudattaa kaikessa opetuksessaan ja toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita”. Opistolla toimii erilaisia työryhmiä, myös kestävän kehityksen työryhmä. Opistolle on tehty myös oma kestävän kehityksen ohjelma. (Kestävän kehityksen ohjelma 2012, 10; Valkeakoski-opisto 2017.)

4.1 Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen toiminta

Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen toiminta on alkanut 2000-luvun taitteessa. Alkuun vaikutti Valkeakosken kaupungin paikallisagenda, jota varten opistokin joutui miettimään omaa toimintaansa, esimerkiksi kierrätystä, entistä tarkemmin. Päätoimisten opettajien kokouksissa aihe nousi toistuvasti esiin, lopulta muutamien innokkaiden henkilöiden toimesta perustettiin opistolle kestävän kehityksen työryhmä. Ryhmän puheenjohtajana on alusta saakka toiminut koulutussuunnittelija Marika Hoviniemi. Aluksi työryhmän toiminta oli hyvin pienimuotoista, ensimmäinen keke-ohjelma tehtiin vuonna 2004. Selkeä muutos työryhmän toimintaan tapahtui vuonna 2009 jälkeen jolloin puheenjohtaja osallistui Kansalaisopistojen liiton (KOL) ja VISIO:n järjestämään ”Ilmastonmuutos vapaan sivistystyön haasteena”- koulutukseen. Koulutus antoi työkaluja ja lisäsi näkemystä opiston mahdollisuuksista kestävän kehityksen toiminnassa. Koulutuksen innoittamana ja rehtorin tuella opisto koordinoi myös kansainvälisen CRISTAL-hankkeen, joka päättyi vuonna 2013. Hankkeesta saatiin kestävään kehitykseen globaalia näkökulmaa. Hankkeessa oli mukana eu-

rooppalaisia aikuisoppilaitoksia sekä asiantuntijaorganisaatioita. Opiston kestävän kehityksen toiminta jatkuu ja nyt kisataan siitä, kuka vapaan sivistystyön kentältä saa ensimmäisen keke-sertifikaatin. Valkeakoski-opisto on vähintään ensimmäisten joukossa. (Cristal 2013; Hoviniemi, haastattelu 21.10.2013.)

4.2 Valkeakoski-opiston viestintäkanavat

Seuraavassa käydään läpi Valkeakoski-opisto käyttämiä eri viestintäkanavia. (Tiedottaminen Valkeakoski-opistossa n.d.).

Sisäisen tiedottamisen kanavat ovat seuraavia:

- opettajainkirje (Rehtorin kirje opettajille kolme kertaa lukuvuodessa)
- Hellewin ilmoitustaulu (Sähköinen ilmoitustaulu ajankohtaisille asioille)
- lomakeluettelo (Opettajille tärkeät lomakkeet löytyvät nettisivujen lomakeluettelosta; Valkeakoski-opisto -> Tietoa opistosta)
- opiston kahvihuoneen ovi (kertoo missä hallinto- ja kiinteistöhenkilökunta liikkuu)
- päätoimisten kokousmuisto (Sähköisenä tai kahvihuoneen seinällä)
- ilmoitusasiat, kuten sairastumiset ilmoitetaan kansliaan.
- työryhmät ja kokoukset (opistolla on erilaisia työryhmiä kuten työhyvinvointi-, koulutus- ja kestävän kehityksen työryhmä, jotka tiedottavat myös toiminnastaan esimerkiksi opettajankokouksissa).

Ulkoisen tiedottamisen kanavat ovat seuraavia:

- opiston nettisivut
- ohjelmaesite (vuotuinen kurssiohjelma)
- sähköinen uutiskirje (sähköpostiosoitteensa antaneille opiskelijoille neljä kertaa vuodessa).
- opistopalstat (eri lehdissä)
- tekstiviestit (ei markkinointiin – ainoastaan kurssitiedottamiseen)
- lehtitiedotteet ja radio (Päätoimiset ja tuntiopettajat lähettävät aiheita paikallislehtiin esim. tapahtumista yms.)
- esitteet (erilliset kurssiesitteet, esim. tilauskoulutuksesta)
- koulutustarvekyselyt, suoramarkkinointi rajatulle kohderyhmälle tai suora kontakti kohderyhmään tarvittaessa
- sosiaalinen media (Facebook, blogit, Musiikkiopistolla myös YouTube)

Valkeakoski-opiston viestintä on jokseenkin vakiintunutta. Pääasiallisesti opiston viestintää suunnittelee opiston markkinointi- ja viestintätyöryhmä. Opistolla ei ole olemassa intranetia tai muutenkaan toimivaa sisäistä tiedotuksen foorumia. Suuri osa viestinnästä toimii sähköposteilla ja opettajankokouksissa. Myös Hellewiä käytetään, mutta sen tavoitavuus ei ole riittävän hyvä. Opettaja saattaa käydä siellä vain hyvin harvoin lukuvuoden aikana. Valkeakoski-opistolla on internet-sivu, ja erilaisia blogeja mm. käsityöaiheista sekä myös blogi kestävästä kehityksestä. Opisto pyrkii myös aktiivisesti tarjoamaan juttuaiheita paikallislehtiin ja muihin paikallisiin

medioihin. Oppilaille, jotka ovat antaneet opistolle sähköpostiosoitteensa, lähetetään sähköisiä uutiskirjeitä sähköpostilla neljä kertaa lukuvuoden aikana. Lisäksi opettajille lähtee rehtorin kirjoittama opettajainkirje kolme kertaa vuodessa. Useiden toimipisteiden vuoksi tärkeä viestintäkanava ovat myös opettajankokoukset, joissa kaikki tapaavat kasvotusten. (Järvinen & Kilkki-Rekola, haastattelu 30.5.2013.)

5 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tämä opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö. Työn tarkoitus on kehittää Valkeakoski-opiston kestävästä kehityksen viestintää konkreettisesti ja käytännönläheisesti. Opinnäytetyössä on tarkoitus tehdä viestintäsuunnitelmaa kestävästä kehityksen osalta sekä miettiä ja toteuttaa keinoja, joilla opiston kestävästä kehityksen työtä saataisiin välitettyä sidosryhmille. (Vilka & Airaksinen 2003, 9.)

Työtä aloittaessa tehtiin toimintasuunnitelma, jonka avulla työtä ryhdyttiin tekemään. Työn alussa tärkeää oli selvittää Valkeakoski-opiston kestävästä kehityksen viestinnän tila. Alussa oli tärkeää kartoittaa kestävästä kehityksen tärkeys opistolla, sekä yleinen ilmapiiri kestävästä kehityksen toimintaa kohtaan. Myös yleisesti kansalaisopistotoimintaan perehtyminen, ja opiston opetustarjonnan hahmottaminen oli heti työn alussa tärkeää. Aineistonkeruumenetelmiksi päätettiin valita haastattelut sekä myös aikaisempiin Valkeakoski-opiston aineistoihin, kuten esim. kestävästä kehityksen ohjelmaan ja markkinointiviestintäsuunnitelmaan perehtyminen ja niiden hyödyntäminen. Haastattelujen aikana kävin myös tutustumassa Valkeakoski-opiston eri toimipaikkoihin, joissa opetusta tapahtuu. Tällöin hahmottuu selkeämmin se, millaisissa olosuhteissa opetusta tapahtuu, ja voi havainnoida sitä, miten kestävästä kehitystä voisi tuoda eri aineissa ja opetustiloissa paremmin esiin. Haastattelujen, valmiiden aineistojen hyödyntäminen ja havainnoiminen on aineistotriangulaatiota, eli tässä yhdistetään useaa eri aineistonkeruumenetelmää. Näin saadaan mahdollisimman kattava kuva kestävästä kehityksen tilasta Valkeakoski-opistolla. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006a; Vilka & Airaksinen 2003, 26.)

Tämä opinnäytetyö on laadullinen eli kvalitatiivinen. Työn tarkoitus on tutkia Valkeakoski-opiston kestävästä kehityksen viestintää ja opetusta mahdollisimman kokonaisvaltaisesti ja tarjota kehitysehdotuksia. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään kokonaisvaltaiseen tiedonhankintaan ja aineisto kootaan todellisissa tilanteissa. Kvantitatiiviseen tutkimukseen verrattuna kvalitatiivisessa tutkimuksessa tutkija luottaa enemmän omiin kykyihinsä toimia objektiivisesti kuin esimerkiksi kvantitatiivisessa tutkimuksessa, missä tieto kerätään esimerkiksi kaavakkein. Tällaisen tutkimuksen tarkoituksena on löytää yllättäviä seikkoja ja tärkeintä ei ole teoria, vaan kokonaisuuden ymmärtäminen ja tarkastelu. Samalla tutkijan on tärkeää säilyttää objektiivinen näkökulma. Hyviä tutkimusmenetelmiä ovat esimerkiksi haastattelut tai erilaiset analyysit esim. dokumenteista. Haastateltavat myös valitaan tarkoitusta varten, ei satunnaisella otoksella. Alussa tehty tutkimussuunnitelma elää tutkittavan kokonaisuuden seljetyssä ja tutkimusta tulee muuttaa joustavasti tarvittaessa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 157–160.)

5.1 Teemahaastattelut

Opiston päätoimisen opettajat vastaavat ainealueidensa tuntiopettajien perehdyttämisestä ja suurelta osin myös yhteydenpidosta. Päätoimisten opettajien kestävä kehityksen asenteiden kartoittamiseen päätettiin käyttää laadullista tutkimusmenetelmää, teemahaastattelua kasvotusten. Haastattelut suoritettiin hyvin avoimesti. Haastattelu oli strukturoimaton, eli haastattelutilanteessa haastattelijalla oli mielessä teemat, joista haluttiin keskustella. Muuten haastattelu eteni paljolti haastateltavan mielenkiinnon kohteiden mukaan. Toiminnallisessa opinnäytetyössä kerättyä aineistoa ei aina ole välttämätöntä analysoida yhtä tarkasti kuin tutkimuksellisessa opinnäytetyössä. Tietoa voidaan kerätä ja käyttää konsultaationa ja työn lähdeaineistona. Toiminnallisissa opinnäytetyöissä tiedoksi riittää usein suuntaa antava tieto, tällöin haastatteluja ei tarvitse kirjoittaa puhtaaksi tai esimerkiksi litteroida. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006b; ks. Vilka & Airaksinen 2003, 57–63.)

5.2 Valmiiden aineistojen hyödyntäminen

Valmiita aineistoja hyödyntäen tutustutaan aiheeseen syvällisemmin. Pyritään muodostamaan kestävä kehityksen nykytilasta opistolla selkeä kuva, johon voidaan lähteä tekemään muutosehdotuksia. Kestävä kehityksen ohjelma, markkinointiviestinnän asiakirjat, sekä erilaiset laatuasiakirjat ja asiakastyytyväisyystutkimukset tarjoavat hyvää materiaalia opinnäytetyötä varten. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006c.)

5.3 Havainnointi

Havainnointia tutkimuksessa käytetään lähinnä toimitiloihin tutustuttaessa ja siellä esimerkiksi kurssilaisten toiminnan havainnoimiseen. Tämän tarkoituksena on ymmärtää tilojen käyttötarkoitus ja nähdä esimerkiksi millaisia materiaaleja kurseilla käytetään ja tutustua opetustiloihin. Havainnointia ja päätoimisten opettajien haastattelua yhdistäen pyritään ymmärtämään opetustilannetta ja sisältöjä, jotta kestävä kehitystä voitaisiin sisällyttää opetukseen mahdollisimman hyvin. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006d.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Tutkimusta varten haastattelin kaikki opiston päätoimiset opettajat keväällä 2013. Haastattelua varten ei tehty kysymysrunkoa. Ajatuksena oli kartoittaa pääasiallisesti yleistä kestävä kehityksen ilmapiiriä. Tein haastatteluista muistiinpanot ja erityisesti kirjoitin ylös haastattelun tunnelmasta, oliko keskustelu innostunut, väkinäinen tai jotakin muuta. Haastattelussa sai antaa myös suoraan palautetta kestävä kehityksen työryhmälle. Haastatteluiden aikana syntyi myös suoraan joitakin kehitysehdotuksia kestävä kehityksen toimintaan.

Päätoimiset opettajat ovat tuntiopettajien kanssa tekemisissä, ja mikäli asenne kestävä kehitystä kohtaan on negatiivinen, niin se todennäköisesti

heijastuu myös tuntiopettajan ohjaamiseen. Kestävän kehityksen arvot ovat usein niin henkilökohtaisia, että on hyvä tietää, millaisia avainhenkilöiden omat ajatukset kestävästä kehityksestä ovat. Usein kierrätys ja jäteasiat tulevat ensimmäisinä mieleen puhuttaessa kestävästä kehityksestä, mutta tarkoitukseni oli keskustella myös muista näkökulmista, erityisesti sosiaalisista. Opisto tarjoaa tärkeän sosiaalisen kontaktin monelle opiskelijalle ja halusin nostaa sen tärkeyden esille myös opettajien keskusteluissa. Lisäksi haastattelin myös viestintää suunnittelevat ja toteuttavat henkilöt loppukeväältä 2013. Kävin heidän kanssaan läpi opiston viestintää ja sen toimivuutta.

Opinnäytetyössä perehdyin myös Valkeakoski-opiston asiakirjoihin, kuten mm. kestävän kehityksen ohjelmaan, strategiaan asiakirjoihin ja markkinointiviestintäsuunnitelmaan. Materiaalissa oli asioita, joita piti tarkentaa esimerkiksi viestintähaastatteluissa, kuten se, miten hyvin ohjeiden mukaiset toimet ovat onnistuneet eli kannattaako niitä käyttää ollenkaan kestävä kehityksen viestintää miettiessä. Joissakin asiakirjoissa esiin nousi myös päivitettäviä kohtia. Tutkimuksen aikana kävin myös Valkeakoski-opiston eri toimipisteissä. Päätoimisten opettajien haastattelut tapahtuivat suurelta osin eri opetuspisteissä. Tällöin opetuksen sisältö hahmottui helpommin ja pääsimme yhdessä miettimään esimerkiksi epäkohtia vaikkapa jätteiden lajittelussa. Osallistuin myös joillekin oppitunneille ja pääsin havainnoimaan opetustilanteita. Keskustelin opiskelijoiden kanssa hyvin vapaamuotoisesti kestävästä kehityksestä, ja siitä miten he mahdollisesti suhtautuvat kestävä kehityksen teemoihin.

Tutkimuksessa on tärkeää huomioida myös sen pätevyyttä ja luotettavuutta (validiteetti ja reliabiliteetti). Laadullisessa tutkimuksessa niitä ei voida arvioida kuten määrällisessä tutkimuksessa. Tutkimus toteutettiin useilla eri menetelmillä, mikä lisää validiteettia, kehitettävät asiat nousevat esiin tällöin varmemmin. Haastattelut kohdistettiin päätoimisiin opettajiin, jotka vastaavat omasta ainealueestaan ja yhteydenpidosta tuntiopettajiinsa. Kaikkien opettajien haastatteleminen olisi ollut liian suuri operaatio. Tärkeintä oli aistia kestävä kehityksen ilmapiiriä ja sitä, onko kestävä kehitystä ajateltu opetuksen ja kurssien suunnittelussa, joista päätoiminen opettaja on vastuussa tuntiopettajansa kanssa. Haastattelujen tekeminen on osittain myös tutkijan tulkinnan varassa. Varsinkin kun nyt tehdyssä tutkimuksessa tärkeää oli aistia ilmapiiriä ja haastateltavan omaa asennetta aihetta kohtaan. Erilaisten dokumenttien kautta saadaan tietoa, joka ei ole niin tulkinnanvaraista. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006e.)

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

7.1 Valkeakoski-opiston opettajien haastattelut

Haastattelin miltei kaikkia Valkeakoski-opiston päätoimisia opettajia keväällä 2013. Ainoastaan yksi päätoiminen opettaja ei halunnut osallistua haastatteluun. Tavoitteena oli tutustua opetuksen sisältöihin hieman tarkemmin ja keskustella yleisesti kestävästä kehityksestä, miten se koetaan ja onko opettaja mahdollisesti ottanut sitä tietoisesti huomioon opetukses-

sa. Päätoimiset opettajat vastaavat ainealueidensa tuntiopettajien ohjeistuksesta ja yhteydenpidosta suurelta osalta, eli he ovat viestintä viejinä avainhenkilöitä. Haastatteluista syntyi sellainen tunne, että vastuupettajat suhtautuvat valtaosin myönteisesti kestäväan kehitykseen. Käsite saattoi olla joillekin hieman epäselvä. Omissa vastuuaineissa aihetta oli eniten pohdittu ja viety käytäntöön käsityöaineissa, joissa kierrätys ja materiaalien uusiokäyttö onkin luontevaa. Käsitöissä korostuvat usein myös yhteisöllinen tekeminen ja perinteet, joita poikkeuksetta käsityöaineiden opettajat pitivät arvossaan. Hyvin yleisesti kestäväa kehitystä ajateltiin kierrätyksen, energia-asioiden tai esimerkiksi kurssimateriaalin kautta. Jotkut kertoivat paljonkin omista arvoistaan ja henkilökohtaisista teoistaan kestäväan kehityksen tiimoilta. Opisto tarjoaa myös tärkeän sosiaalisen areenan, mikä ei ollut päällimmäisenä monenkaan mielessä, ainakaan niin, että ajattelisi sen kuuluvan kestäväan kehitykseen. (Backman, haastattelu 4.2.2013; Hiissa, haastattelu 22.4.2013; Humalajärvi, haastattelu 15.2.2013; Kiuru, haastattelu 7.5.2013; Koivulahti, haastattelu 7.2.2013; Käpyaho, haastattelu 20.2.2013; Lovikka, haastattelu 5.2.2013; Saarela, haastattelu 14.2.2013; Tahkola, haastattelu 12.2.2013; Tenhola, haastattelu 8.3.2013 & Ärölä, haastattelu 18.3.2013.)

Haastatteluissa esiintyi kritiikkiäkin opiston kestäväan kehityksen toimintaa kohtaan. Joissakin tapauksissa kestäväan kehityksen eteen tehtyä työtä pidettiin riittämättömänä ja puolittaisena. Toivottiin reippaampaa otetta esimerkiksi hankinnoissa, jotta ne saataisiin selkeämmin kestäväan kehityksen mukaisiksi. Keskusteluissa heräsi esiin myös toiveita, kuten esimerkiksi videoneuvottelujen käytön aloittaminen. Erityisesti nyt, kun opiston toiminta on laajentunut Pälkäneelle ja Kangasalle; opettajankokoukset videoneuvotteluilla lisäisivät osallistumismahdollisuuksia ja vähentäisivät myös matkantekoa. Myös verkkokurssien järjestämisessä opistolla olisi paljon tehtävää. Yhteistyötä esimerkiksi aikuislukion kanssa voitaisiin kokeilla. Opiston tiloihin toivottiin myös opiskelijoille yleistä nettiyhteyden käyttömahdollisuutta. (Backman, haastattelu 4.2.2013; Hiissa, haastattelu 22.4.2013; Humalajärvi, haastattelu 15.2.2013; Kiuru, haastattelu 7.5.2013; Koivulahti, haastattelu 7.2.2013; Käpyaho, haastattelu 20.2.2013; Lovikka, haastattelu 5.2.2013; Saarela, haastattelu 14.2.2013; Tahkola, haastattelu 12.2.2013; Tenhola, haastattelu 8.3.2013 & Ärölä, haastattelu 18.3.2013.)

7.2 Viestintä Valkeakoski-opistossa

Valkeakoski-opiston viestintäkanavat ovat suhteellisen vakiintuneita ja niistä on tehty selkeät ohjeet. Opettajille löytyy paljon materiaalia verkosta, esimerkiksi erilaisia kaavakkeita ja ohjeita. Apua ja neuvoja viestinnän ja markkinoinnin kanssa saa kysyessä, mutta varsinainen toteutus ja viestintätarpeen arviointi jää usein opettajalle. Resurssit viestinnän toteuttamiseen ovat rajalliset. Usein lukuvuoden alussa on kursseja joiden toteuttaminen on vaakalaudalla, ja tarvitaan lisämarkkinointia ja usein tämä jää vastuupettajan harteille. Kurssitiedottamiseen opettajat voivat käyttää myös tekstiviestejä, mutta ei markkinointiin.

Opistolla on Facebook-sivut, mutta niiden käyttö on sekavaa ja perustuu opettajan omaan kiinnostukseen. Ohjeet ja selkeä keskustelu Facebookin käytöstä puuttuvat. Opistolla on useita erilaisia blogeja. Toisaalta on hyvä, että joku kurssi voi keskittää oman toimintansa omaan blogiinsa, mutta esimerkiksi käsityöaineissa voisi miettiä joidenkin blogien yhdistämistä. Näin saataisiin tiheämpiä päivityksiä ja tieto leviäisi yli kurssirajojen. Yleisesti olisi hyvä jos olisi yksi henkilö toteuttamassa viestintää apunaan markkinointiviestintäryhmä. Olisi mahdollista ylläpitää ohjeita, mutta ennen kaikkea toimia aktiivisena toteuttajana ja tekijänä. Nyt viestintätarpeiden tunnistaminen ja toteutus jäävät opettajalle jos hän ehtii niitä miettimään. Opisto järjestää paljon ilmaisia luentoja ja erilaisia tapahtumia. Näidenkin tapahtumien markkinoiminen ja viestimisen kehittämiseen olisi ihanteellista saada selkeä toteuttaja ja ideoija. Myös erilaisten lehtijuttujen tekeminen ja niiden tarjoaminen lehtiin olisi hyvä saada jonkun henkilön tehtäväksi.

7.3 Valmiit aineistot ja havainnointi

Valkeakoski-opiston laatuasiakirjoihin on kirjattu opiston arvoihin kestävä kehitys. Tärkeää on, että kestävä kehitys oli mitattu myös asiakastytyväisyytutkimuksessa tämän vuoden (2013) keväällä. Kestävä kehitys ei ollut vastaajille yhtä tärkeää kuin esimerkiksi opetuksen laatu. Asteikolla 1–5 kestävä kehityksen edistäminen oli vastaajien mielestä 3,9 arvoinen opiston yhteiskunnallisista tehtävistä (1 = ei tärkeää, 5 = erittäin tärkeää). Keskustelin satunnaisten opiskelijoiden kanssa kestävästä kehityksestä. Miltei joka kerta minua pyydettiin tyhjentävästi kertomaan mitä se on. Kestävä kehityksen käsite on hieman epämääräinen ja vaikeasti hahmotettava, ja moni ei ole sitä omassa elämässään mitenkään erityisesti miettinyt. Näissäkin keskusteluissa energiankäyttö, kierrätys ja ekologisuus nousivat ensimmäisinä esiin. (Asiakastytyväisyytutkimus 2013.)

Opinnäytetyön tarkoituksena oli päivittää myös Valkeakoski-opiston kestävä kehityksen ohjelma. Valkeakoski-opisto on loppuvuonna 2013 lähdössä hakemaan kestävä kehityksen sertifikaattia toiminnastaan. Kestävä kehityksen ohjelma päivitettiin sertifiointia silmälläpitäen, eikä sitä ole päivitetty tämän opinnäytetyön puitteissa. Ajatuksena oli tehdä ohjelmasta tiiviimpi ja konkreettisempi kuin aikaisemmin, mutta se ei olisi palvelut sertifiointia. Opiston kestävä kehityksen konkretiaa pyrin tuomaan esiin uusilla ”Kestävä kehityksen opiston”- nettisivustoilla, joista löytyy myös esimerkiksi opiston kestävä kehityksen historiaa ja sinne on myös laitettu päivitetty kestävä kehityksen ohjelma.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA KEHITYSEHDOTUKSET

Valkeakoski-opistolla on tehty kestävä kehityksen ohjelmaa jo hyvän aikaa. Tämän työn puitteissa ohjelma on käyty läpi ja se muodostaa toiminnan ytimen. Kestävä kehityksen toimintaa on hyvä jäsennyttää vuosikellon (Liite 1) mukaan, joka on tehty tukemaan ohjelmaa. On tärkeää toimia vuosisyklin mukaan, arvioida, ideoida ja kehittää toimintaa jatkuvasti. Kestävä kehityksen toimintaa tehdään Valkeakoski-opistolla oman työn

ohella. Kehittämiseen ja tekemiseen ei aina ole niin paljon aikaa kuin haluaisi. Kannattaa siis tehdä perustoiminnoista helppoja, jotta ne tulee toteutettua. Perusasiat olisi hyvä tehdä aina, ja miettiä muuta toimintaa resurssien mukaan. Valkeakoski-opisto on syksyllä 2013 lähdessä hakemaan kestävän kehityksen sertifikaattia. Sertifikaatin kriteerejä peilaten on päivitetty opiston Kestävän kehityksen ohjelma vuodelle 2013–14.

Mietittäessä Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen viestintää, tärkeintä on miettiä, ketä halutaan tavoittaa. Opiston tärkeimmät kohderyhmät ovat opettajat ja opiskelijat. Pohdittaessa miten parhaiten tavoittaa heidät kaikki päätettiin tehdä kotisivuille erillinen alasivu kestävän kehityksen aiheille. Sen lisäksi, että kestävän kehityksen teemoja pyritään tuomaan esiin toiminnalla ja kursseilla, päätettiin niitä koota myös Valkeakoski-opiston kotisivuille (liite 2). Etusivulla kerrotaan lyhyesti opiston ajatuksista koskien kestävää kehitystä. Lisäksi sivuille on laitettu esimerkiksi keke-ohjelma, vuosikello, ja eri aineisiin kerättyjä linkkivinkkejä, joista on apua opettajille ja oppilaille, mutta myös muille kiinnostuneille. Vastaavanlaisia koosteita on tehnyt mm. Jyväskylän kristillinen opisto, jossa sivustoille on voitu koota kestävän kehityksen aiheita laajemmin, esimerkiksi asuntolassa asumiseen liittyviä juttuja, sillä oppilaat asuvat koulun alueella. (Peda.net 2013; Kestävän kehityksen opisto 2013.)

Kuten jo aiemmin totesin, Valkeakoski-opiston viestintä on tällä hetkellä suhteellisen vakiintunutta. Kestävän kehityksen viestintää on järkevää lähteä integroimaan jo olemassa olevaan viestintään. Mikäli kestävän kehityksen viestintää halutaan kehittää lisää, tulee se tehdä aina viestinnän kehittämisen ohella. On järkevää toimia markkinointiviestinnän ehdoilla ja pitää tuohon työryhmään tiiviisti yhteyttä, jotta keke-viestiä saadaan aina ajankohtaisesti mukaan kaikkeen viestimiseen (sähköiset uutiskirjeet, opinto-opas, ym.). Juttuvinkkejä kannattaa tarjota paikallislehdistölle kuten tähänkin saakka. Kestävä kehitys on yksi opiston arvoista, ja sitoutumisen kestävään kehitykseen tulee myös näkyä opiston viestinnässä.

Opinnäytetyöprojektin aikana toteutettiin erilaisia kestävän kehityksen viestinnän näkyvyyden lisäämiskampanjoita. Projektin aikana kekenäkyvyyttä lisättiin selvästi opiston tiloissa, tiloihin laitettiin ”Sammuta valot”- kylttejä, mutta myös muita erilaisia keke-ajatelmiä eri puolille opistoa. Opistolle hankittiin keke-kaupunkipyörä (liite 3), ja kestävän kehityksen näkyvyyttä lisättiin mm. syksyn opintoneuvontapahtumaan tarvaranvaihtotorin muodossa.

Opistolle saatiin keväällä 2013 lahjoituksena polkupyörä ja siitä tuunattiin Valkeakoski-opistolle oma kaupunkipyörä loppukeväältä 2013. Pyörän tuunaukseen osallistui lisäksi kudonnan opettaja Terhi Käpyaho. Pyörä on tarkoitettu opiston työntekijöille kaupungilla asiointia varten. Samalla se herättää huomiota, keskustelua ja kannustaa oman pyörän tehokkaampaan käyttöön. Pyörän käyttö auton sijaan on aina mahdollisuuksien mukaan suositeltavaa. Pyöräilyn ympärille voitaisiin myös laajentaa teemaa, eli pitää esimerkiksi polkupyörän tuunauskurssi tai esimerkiksi kaupunkipyöräily-kurssi tai polkupyörän huoltokurssi tai jokin näiden yhdistelmis-

tä. Lisäksi opistolla voitaisiin miettiä miten henkilökunnan työmatkapyöräilyä tai kävelyä voitaisiin tehokkaammin tukea.

Tein Valkeakoski-opiston uudesta logosta uuden ”keke-logon”, jota voidaan käyttää erilaisissa keke-yhteyksissä tunnistamiseen. Sitä käytettiin myös QR-koodin kanssa ohjaamaan ihmisiä opiston ”Kestävän kehityksen opiston”- internetsivuille, kuten myös myös Mikä kestää?- bloginkin sivuille. Kuvia QR-koodeista ja muista keke-projekteista on koostettu liitteeseen kolme.

Valkeakosken kaupungilla on sähköinen henkilöstölehti, Viisari. Kirjoitin lehteen jutun kestävästä kehityksestä (Liite 4), lehti julkaistaan syksyllä 2013. Tämä tavoittaa oman henkilöstön lisäksi myös koko kaupungin henkilöstön. Lehti ottaa juttuja vastaan mielellään ja niitä kannattaa tarjota julkaistavaksi aina.

8.1 Kestävän kehityksen ohjelma ja vuosikello

Valkeakoski-opistolla on kestävä kehityksen ohjelma, joka päivitettiin lukuvuodelle 2013–14. Valkeakoski-opistolle tehtiin myös keke-vuosikello (liitteessä 1). Kellon avulla kestävä kehityksen toimintaa on helpompi jäsentää ja kehittää. Vuosikellon avulla vuoden toimintaa on helppo suunnitella jo etukäteen, ja aina uuden vuoden alkaessa tiedetään mitä on edessä tulevan vuoden aikana. Kestävän kehityksen ohjelma pohjautuu kestävä kehityksen sertifiointiin. Käytännöllisemmin Valkeakoski-opiston kestävä kehityksen toimintaa koottiin Valkeakoski-opiston nettisivuille ”Kestävän kehityksen opisto” (liite 2).

8.2 Facebook ja Mikä kestää?- blogi

Kestävä kehityksen työryhmä oli jo aikaisemmin perustanut kestävä kehityksen blogin. Kirjoittaminen oli hieman jäänyt tai se ei ollut oikein kunnolla alkanutkaan. Ryhmässä on tehty myös päivitysaikatauluja, mutta ne eivät ole toimineet. Blogin kirjoittaminen jää usein muiden töiden jalkoihin.

Keke-työryhmän kannattaa miettiä blogin käyttöä ja kehittämistä. Pitäisikö jokaisen kirjoittaa blogiin omalla nimellään, toisiko se blogiin henkilökohtaisemman otteen? Lisäksi keke-ryhmän toiminnasta voisi kertoa säännöllisesti enemmän. Samalla blogiin voisi myös tehdä matalamman kynnyksen päivityksille, aina ei tarvitse olla hyvin syvällistä sisältöä tai pitkää tarinaa. Linkkejä voisi lisätä ja visuaalisesti blogin ulkoasua vaihdella, jotta etusivun mielenkiinto säilyy. Jokaiseen blogikirjoitukseen lisättiin myös bloggerin hakukuvaukseen hakusanat, jotta blogi löytyisi paremmin hakukoneissa. Tämä kannattaa tehdä jatkossa heti, kun tekee uuden päivityksen.

Blogin näkyvyyttä on pyritty lisäämään linkittämällä sitä Valkeakoski-opiston Facebook-sivuille. Linkittämistä tulisi myös järjestelmällisesti jatkaa. Valkeakoski-opiston Facebook sivustoja tulisi kehittää. Kestävä ke-

hityksen ryhmän toimintaan on vaikuttanut se, että sosiaalisen median käyttöä ei ole ohjeistettu opistolla riittävästi. Käyttö on sekavaa ja esimerkiksi Facebookin käytössä tulisi aktivoitua, ja ottaa se käyttöön aktiivisena tiedotuskanavana. Sekä Mikä kestää?- blogin, että Valkeakoski-opiston Facebook- sivun näkyvyyttä tulisi pyrkiä lisäämään, jotta niistä saataisiin toimivat kanavat.

8.3 Opinto-opas

Opinto-oppaaseen olisi hyvä saada keke-kurssit erikseen koottuna omaksi kokonaisuudekseen. Tämä lisäisi aiheesta kiinnostuneiden mahdollisuuksia löytää kaikki kiinnostavat kurssit. Vuodelle 2013–2014 tehtiin erillinen kooste (Liite 5), joka kuitenkin ei ehtinyt oppaaseen. Uuden oppaan suunnittelussa se tulisi ottaa huomioon (vrt. vuosikellon keke-kurssien suunnittelu alkuvuodesta). Keke-kurssien määrittäminen saattaa olla haastavaa ja päätoimisille opettajille tulisi järjestää aiheeseen liittyvä koulutus siitä, miten kestävä kehitys voitaisiin tuoda opetukseen ja näin tukea opetuksen suunnittelua.

Laajasti ajatellen lähes kaikki kurssit liittyvät kestäväan kehitykseen, mutta halutessa niistä voitaisiin tehdä jokin kooste, esimerkiksi jonkin valitun kestävan kehityksen teeman ympärille rakennetusta kurssikokonaisuudesta. Petäjä-opistolla on otettu käyttöön erillinen lehtimerkki kursseihin joissa erityisesti on painotettu keke-arvoja. Tämä lisää aiheen näkyvyyttä. Opinto-opasta tehdessä ja uusia kursseja suunniteltaessa voidaan pohtia mikä olisi paras tapa lisätä näkyvyyttä myös oppaassa. Vuoden 2013–2014 oppaaseen saatiin lisättyä Mikä Kestää?- blogin osoite, mutta ensi vuodelle tulee miettiä lisää kestävan kehityksen näkyvyyttä, esimerkiksi tietoa kestävan kehityksen sertifiointista.

8.4 Kestävää kehitystä opettajille ja eri aineisiin

Keskeinen toimija kestävan kehityksen periaatteiden esilletuomiseen ovat opiston opettajat. Viestiminen keke-asioista vakituisille ja tuntiopettajille onkin erityisen tärkeää. Kaiken alku on perehdytys, joten perehdytysohjeita muokattiin. Ohjeisiin lisättiin tietoa kestävästä kehityksestä ja merkittiin se erilliseksi perehdytyskohteeksi. Kestävan kehityksen edistämiseksi viestintä on äärettömän tärkeää. Sujuvan keke- tiedottamisen varmistamiseksi ja on hyvä, että kestävan kehityksen työryhmästä joku on myös markkinointi- ja viestintätyöryhmässä tai että tieto kulkee hyvin markkinointiviestintätyöryhmään. Sähköinen uutiskirje on keskeinen viestintäväline opiskelijoiden lisäksi myös opettajien suuntaan, eli siihen kekeri-ryhmän tulisi panostaa. Jokaiseen uutiskirjeeseen tulee valita ja ehdottaa jotain kestävan kehityksen aihetta mukaan.

Opettajille tapahtuvaa viestintää on pyritty kehittämään, ja opettajien tiloissa olevaan kirjastoon on tehty oma hylly ”Kestävan kehityksen kirjasto”, josta voi löytää aiheeseen liittyviä kirjoja luettaviksi (Liite 3). Opettajien huoneen ilmoitustaululle on lisäksi eriytetty ilmoitustaulualue ”Ideapankki”, johon toivotaan kierrätysvinkkejä, osta/myy/vaihda-

ilmoituksia ja erilaisia Opiston toimintaan liittyviä kehitysehdotuksia. Ilmoitustaululla on aikaisemmin ollut esimerkiksi useita pöytäkirjoja ym. mutta esimerkiksi ne voitaisiin siirtää omaan kansioon mistä ne olisi luettavissa. Ilmoitustaulua tulee käyttää aktiivisesti ajankohtaisiin asioihin, jotta sitä käytetään ja tieto kulkee. Vanhat ilmoitukset tulee poistaa, ja taulun pysyä visuaalisesti virkistävänä. Kestävän kehityksen aiheista henkilöstölle voidaan tarvittaessa järjestää koulutuksia/vierailuja ja muutenkin pitää aihetta keke-työryhmän taholta esillä mm. opettajankokouksissa, joka on tärkeä tiedon- ja ajatustenvaihtokanava.

Tärkeä tietokanava on myös opiston omilla verkkosivuilla oleva ”Kestävän kehityksen opiston” alisivustot, jonne on koottu opiston keke-materiaalia ja myös eri aineisiin liittyviä kestävän kehityksen linkkejä. Alisivustojen päivittämisessä voitaisiin käyttää apuna myös opiskelijoita. He voisivat lisätä sopivia linkkejä ja vaihtaa sellaiset jotka eivät enää toimi. (Kestävän kehityksen opisto, 2013.)

8.5 Erilaiset tapahtumat ja opetustilat

Erilaisiin opiston tapahtumiin tulee yhdistää kestävän kehityksen teemoja. Tapahtumiin voidaan yhdistää esimerkiksi tavaroiden vaihtopöytä tai reseptien vaihtotori. Näkyvyyden lisäämistä jo olemassa oleviin tapahtumiin kannattaa käyttää. Tällöin kaikkea ei tarvitse suunnitella pelkän kestävän kehityksen teeman ympärille, vaan tuoda aina mukaan joku keke-ulottuvuus. Tätä onkin tehty jo joissakin tapahtumissa ja sitä kannattaa jatkaa. Valkeakoski-opiston tiloihin laitettiin erilaisia Sammuta valotkylttejä. Valkeakoski-opistolla on tiloja järjestää esimerkiksi lainattavia näyttelyitä kestävään kehitykseen liittyen. Niitä voidaan yhdistää tapahtumiin, tai ottaa esille esimerkiksi opettajankokouksissa tai kekekoulutuksissa. Eri tiloihin tai opetusluokkiin voidaan toteuttaa vaikka lukuvuodeksi ”toimintopuu”, johon kootaan esimerkiksi energiansäästö-, tai kierrätysvinkkejä. Tämä elävöittää tilaa ja saa ajattelemaan asiaa hieman syvällisemmin.

Keväällä 2013 Myllysaaren museossa oli käsityökoulun kevätnäyttely; ”Pajunköyttä”. Tuossa näyttelyssä käsityökoulun oppilaat tekivät yhdessä tilataideteoksen ”turhuuksien käärme” (liite 3). Oppilaat ovat tuoneet kotoaan roskia, joita on vaikea kierrättää ja jotka olisivat olleet menossa kaatopaikalle. Näyttelyn jälkeen käärme jää Valkeakoski-opistolle, ja sitä voidaan käyttää eri tiloissa tilataideteoksena ja keskustelun avaajana.

Opetustiloihin ja erityisesti yleisiin tiloihin toivottiin myös esimerkiksi yleiskäyttöön tietokonetta nettiselailuun. Sen voisi sijoittaa esimerkiksi aulaan, missä se olisi yleisen valvonnan alla ja ei houkuta lähtökohtaisesti väärinkäyttöön.

Syksylle 2013 Opistolle on varannut Valkeakosken puisto-osastolta kevät-sipuleita. Syksyllä järjestetään tapahtuma, jossa istutetaan kevät-sipuleita opiston etupihan nurmialueille. Kevät-kesäaikaan opiston keittiössä voisi ikkunalaudalla kasvattaa yrtejä tai herneenversoja ruokailijoiden käyt-

töön. Talvella voisi toteuttaa mahdollisesti yhteisen jäälyhtyjen teko- ta-
pahtuman pihalle.

Valkeakoski-opiston omissa tiloissa, esimerkiksi keittiössä, on suositelta-
vaa siirtyä kestävä kehityksen mukaisiin käytäntöihin. Käsipyyhepape-
reista voitaisiin siirtyä kangaspyyhkeisiin, jotka voitaisiin pestä alakerran
pesukoneissa. Lisäksi ainakin henkilökunnan keittiössä paperiset käsi-
pyyhkeet voitaisiin puolittaa. Keitetty kahvi voitaisiin säilyttää termos-
kannussa keittimen sijaan. Kahvina ja teenä voitaisiin käyttää pelkästään
reilun kaupan tai luomu – tuotteita. Osaa näistä on nyt opistolla kokeiltu.
Toisia, kuten esimerkiksi reilun kaupan kahvia vastustettiin niin paljon, et-
tä sitä muutosta ei haluttu ainakaan nyt tehdä. Koulutustilaisuuksien tarjoi-
luissa tulee huomioida lähi- ja luomutuotanto ja esimerkiksi kausiruoka.
Yhteistyötä muiden tahojen esimerkiksi kirjaston, ympäristötoimen tai
muiden oppilaitosten kanssa tulisi lisätä. Henkilökunnan sosiaalituloihin
voisi perustaa myös pysyvämmän kierrätyspöydän johon henkilökunta voi
tuoda ylijääneitä tavaroitaan ja tarvittaessa ottaa tarpeellisia mukaansa.

Valkeakoski-opiston kannattaa pohtia hankintojaan, eli ottaa tärkeimmäksi
valintaperusteeksi kestävä kehityksen mukainen tuote/palvelu. Hankinto-
ja ohjaavat kaupungin hankintasäädökset, mikä hankaloittaa valintoja.
Opistolla on aiemmin jaettu esim. taide- tai käsitöitä lahjoina, mikä on hy-
vä tapa. Tulevaisuudessa sitä kannattaa jatkaa. Myös erilaiset lahjakortit
esimerkiksi palveluihin ovat hyvä tapa muistaa. Tuotteita ostaessa kannat-
taa suosia lähituotteita tai huomioida lyhyet kuljetusmatkat ja tuotteiden
kevyt pakkaaminen. (Hoviniemi, haastattelu 6.8.2012.)

8.6 Sähköinen viestintä

Vakituksille opettajille viestitään Hellewin ja opettajien kokousten kautta.
Viestintää tulisi tehostaa. Tulisi käyttää myös opiston Facebook-sivua,
Mikä Kestää?- blogia ja pitää Kestävä Opisto- alasivun sisältöä ajan tasal-
la. Facebookin ja blogin käyttöön tulee ehdottomasti panostaa ja tehdä nii-
den käyttöä varten tarkempia linjauksia. Ei riitä, että blogi on olemassa, si-
tä tulee aktiivisesti kehittää ja linkittää sitä Facebookkiin, ja tuoda opiston
Facebook-sivustoille myös näkyviin kestävä kehityksen aiheita. Blogia ja
Facebookkia kannattaa käyttää sinnikkäästi. Blogin eteen joutuu tekemään
töitä kauankin ennen kuin se mahdollisesti saavuttaa suosiota. Lisäksi blo-
gia kannattaa käyttää aktiivisesti myös kommentoiden muiden vastaavia blo-
geja ja muutenkin verkottua sähköisesti sekä blogin, mutta myös Faceboo-
kin puolella.

Valkeakoski-opistolla ei ole käytössä intranetiä, mikä helpottaisi suuren
tuntiopettajamäärän tavoittamista. Asiaa voi kuitenkin miettiä, ja perustaa
sisäisen intranetin esimerkiksi Facebookkiin tai muuhun vastaavaan järjes-
telmään. Tämä kannattaa kuitenkin harkita tarkkaan, käyttöön tulee sitou-
tua ja tieto täytyy siirtää aktiivisesti sähköiselle ilmoitustaululle.

9 POHDINTA

Opinnäytetyön alussa työn tarkoitus oli tehostaa kestävän kehityksen viestintää ja päivittää mm. kestävän kehityksen ohjelma, sekä luoda suunnitelmaa tulevaisuuden keke-viestinnälle. Kestävän kehityksen viestintää on opinnäytetyön tekemisen aikana tehostettu. Teemoja on nostettu esiin opiskelijoille sekä opettajille. Näkyvyyttä on lisätty Facebookissa ja blogin käyttö on lisääntynyt. Keväällä suunnittelin yhdessä Marika Hoviniemen kanssa keke-vuosikellon hänen toiveestaan ja se muodostaakin toiminnalle rungon. Siitä on helppo tarkistaa, mitä pitäisi tehdä ja milloin. Keke-toiminnan tehostamisessa on onnistuttu hyvin. Myös toimeksiantajan palaute on ollut positiivista. Kestävän kehityksen ohjelmaa ei opinnäytetyön puitteissa päivitetty ollenkaan. Ohjelmasta tuli erilainen kuin mitä alussa oli suunniteltu.

Tutkimuksen tekeminen sujui hyvin vapaasti, ja sen tekemisen ohjaaminen ja aikatauluttaminen oli pelkästään omalla vastuullani. Sen olisi voinut tehdä kurinalaisemmin, nyt aikataulua oli liian helppo venyttää. Työn aihe oli mielenkiintoinen ja erittäin monitahoinen. Sen hahmottaminen oli hyvin haasteellista. Lisäksi työtä olisi voinut jatkaa loputtomiin ja kaikkia tekemisiä hioa aina pidempään. Jo teoriaosaa muodostaessani tiesin, että painotus tulee olemaan sähköisissä ja kustannustehokkaissa viestintämuodoissa, joten teoriaa painotettiin jo heti alussa siihen suuntaan.

Aivan työn aluksi tein päätoimisten opettajien haastatteluja. Ne olisi voinut dokumentoida paremmin. En tuolloin ajatellut tarpeeksi tarkkaan sitä että ne ovat osa työtä. Niiden alkuperäinen tarkoitus oli ainoastaan auttaa minua hahmottamaan kestävän kehityksen ”tila” opistolla. Toisaalta pidän jo sitä, että haastattelut pidettiin suurena tekona kestävän kehityksen toimintaa kohtaan. Tällöin opettajat kohtasivat aiheen ja siitä puhuttiin paljonkin. Moni tuli ehkä ensimmäistä kertaa oikeasti ajatelleeksi sitä, että se koskettaa konkreettisesti myös hänen opettamiaan aineita. Yksin se on jo korvaamattoman tärkeää. Kestävää kehitystä olit tarkoitus myös integroida opetukseen. Tähän ehkä päästiin haastatteluilla ja Kestävän kehityksen opiston- verkkosivuilla yhdessä, ainakin heräteltiin ajattelemaan asiaa.

Mietin itse, että verrattuna esimerkiksi kyselytutkimukseen, jossa alussa kysymykset mietitään tarkkaan, tällainen työ on vaikeampi rajata ja tehdä. Aihe rönsyilee, selkeitä vastauksia ei välttämättä ole ja aihe on monelle hyvin vaikea. Kestävä kehitys on hyvin henkilökohtainen asia ja tämän takia halusin lisätä työhön myös ihmisten arvoja käsittelevän teoriakohdan. On hyvä ymmärtää, että aihe on ihmisille hyvin läheinen, ja että riippumatta organisaation arvoista yksittäinen ihminen voi olla kuitenkin hyvin eri mieltä asiasta.

Työn merkitys minulle on hyvin suuri. Koen henkilökohtaisesti, että paikkakunnalta puuttuu kestävän kehityksen arvojen mukaista toimintaa, ja kansalaisopisto on hyvin suuri tekijä asukkaiden arjessa. Koen, että sitä kautta pääsin vaikuttamaan kestävän kehityksen edistämisestä paikkakunnalla.

LÄHTEET

Aaltonen T., Heiskanen E. & Inanen P. 2003. Arvot yksilön ja työyhteisön kehittäjänä. Porvoo:WSOY.

Asiakastytyväisyystutkimus 2013. Valkeakoski-opisto Viitattu 29.10.2013.

http://www.valkeakoski.fi/files/attachments/muut/sike/_/asiakastytyvaisyystutkimus_2013_valkeakosken_osasto.pdf.

Cantell H., (toim.) 2004. Ympäristökasvatuksen käsikirja. Juva:PS-kustannus.

Cristal – a Grundtvig Learning Partnership on sustainable development in adult education. Viitattu 10.11.2013. www.cristalgrundtvig.wordpress.com.

Erwin, P., 2005. Asenteet ja niihin vaikuttaminen. Porvoo:WSOY.

Espoon työväenopiston laatukäsikirja. 2013. Viitattu 15.10.2013. <http://www.espoo.fi/download/noname/%7B211F0322-4E51-416D-8205-D0709ACC618D%7D/39032>.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Isohookana H., 2007. Yrityksen markkinointiviestintä. Juva:WSOY.

Isokangas A. & Vassinen R. 2010. Digitaalinen jalanjälki. Hämeenlinna: Talentum.

Kestävä kehitys ammatillisessa koulutuksessa. Edu.fi. Viitattu 2.7.2013. http://www03.edu.fi/aineistot/keke_paiv/yleistietoa/kestavakehitysamkoul.htm.

Kestävän kehityksen edistäminen koulutuksessa. 2006. Baltic 21E - ohjelman toimeenpano sekä kansallinen strategia YK:n kestävä kehitystä edistävän koulutuksen vuosikymmentä (2005-2014) varten. Opetusministeriö.

http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2006/liitteet/opm_9_tr06.pdf.

Kestävän kehityksen opisto. 2013. Viitattu 16.9.2013. http://www.valkeakoski.fi/portal/suomi/opetus_ja_koulutus/valkeakoski-opisto/kestavan+kehityksen+opisto/.

Kestävän kehityksen opisto toimii kuten opettaa. n.d. Sivistys.net. Viitattu 15.10.2013.

http://www.sivistys.net/tausta/kestavan_kehityksen_opisto_toimii_kuten_opettaa.html.

Kestävän kehityksen kriteerit kansalaisopistossa. 2011. Petäjä-opisto. Viitattu 15.10.2013. http://psao.lpkky.fi/dynamic/1/view_attachment/Kansalaisopiston_keke-kriteerit-nettiversio-v3.pdf?id=200 .

Kortetjärvi-Nurmi S., Kuronen M. & Ollikainen M. 2008. Yrityksen viestintä. Helsinki: Edita.

Laki vapaasta sivistystyöstä. Vapaa sivistystyö ry. Viitattu 14.10.2013. <http://www.sivistystyo.fi/index.php?k=13986>.

Leino A., 2012. Sosiaalinen netti ja menestyvän pk-yrityksen mahdollisuudet. Kopiyyvä Oy: Infor.

Lohtaja S. & Kaihovirta-Rapo M., 2007. Tehoa työelämän viestintään. Jyväskylä: WSOY.

Loukola M. 2007. Käsikirja kouluille ja oppilaitoksille: Kestävän elämäntavan oppiminen. Opetushallitus. Helsinki: Yliopistopaino Oy.

Luukkonen, J. 2010. katso. näe. kuvittele. Visuaalisia avaimia bisnesluovuuteen. Porvoo: Infor.

Oppilaitosten kestävän kehityksen kriteerit ja sertifiointi. Vapaa sivistystyö. 2013. Opetus-, kasvatus- ja koulutusalojen säätiö – OKKA-säätiö ja Osuuskunta Eco-one.

Otavan opisto. 2013. Otavan Opiston Facebook-sivut. Viitattu 15.10.2013. <https://www.facebook.com/otavanopisto>.

Otavan opiston paja. 2013. Otavan opiston YouTube-sivustot. Viitattu 15.10.2013. <http://www.youtube.com/user/ooPAJA>

Peda.net.10.2.2013. Jyväskylän kristillinen opisto. Viitattu 15.10.2013. <http://www.peda.net/veraja/jko/keke>.

Petäjä-opisto –opinto-ohjelma 2013-2014. 2013. Osaavat kädet luovat maailmoja. Viitattu 16.10.2013. http://psao.lpkky.fi/dynamic/1/view_attachment/Opinto-opas_2013.pdf?id=320.

Raudaskylän Kristillinen Opisto. n.d. Kestävä kehitys. Viitattu 15.10.2013. <http://www.rko.fi/kestava-kehitys>.

Saaranen-Kauppinen A., & Puusniekka A. 2006a. Triangulaatio. Kvali-MOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 21.10.2013 http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L2_3_2_4.html.

Saaranen-Kauppinen A., & Puusniekka A. 2006b. Haastattelu. Kvali-MOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteel-

linen tietoaarkisto. Viitattu 22.10.2013.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3.html.

Saaranen-Kauppinen A., & Puusniekka A. 2006c. Valmiit aineistot. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 22.10.2013.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_6.html.

Saaranen-Kauppinen A., & Puusniekka A. 2006d. Havainnointi. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 22.10.2013.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_4.html.

Saaranen-Kauppinen A., & Puusniekka A. 2006e. Tutkimuksen luotettavuus ja arviointi. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Viitattu 25.10.2013.
http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3.html

Salmenkivi, S. & Nyman N. 2007. Yhteisöllinen median ja muuttuva markkinointi 2.0. Helsinki: Talentum.

Siukosaari A., 1999. Yhteisöviestinnän opas. Helsinki:Hakapaino.

Soininen, J., Wasenius, R., & Leponiemi, T. 2010. Yhteisöllinen media osana yrityksen arkea. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Sulin, K. 2012. Digimakupaloja – 100 päivää online – dialogia Fazerilla. Helsinki: Talentum.

Tiedottaminen Valkeakoski-opistossa n.d. Viitattu 10.11.2013.
http://www.valkeakoski.fi/files/attachments/muut/sike/_/tiedottaminen_valkeakoski-opistossa_kanso_2013.pdf.

Valkeakoski-opisto. 2013. Viitattu 2.8.2013.
http://www.valkeakoski.fi/portal/suomi/kulttuuri_ja_vapaa-aika/valkeakoski-opisto/.

Valkeakoski-opisto. 2013. Visio 2017. Viitattu 2.7.2013.
http://www.valkeakoski.fi/files/attachments/muut/sike/_/valkeakoski-opisto_2013.pdf.

Valkeakoski-opiston esittely. 2013. Viitattu 2.7.2013.
http://www.valkeakoski.fi/files/attachments/muut/sike/_/valkeakoski-opisto_2013.pdf.

Valkeakoski-opiston strategiset asiakirjat. 2012. Viitattu 15.10.2013.
http://www.valkeakoski.fi/files/attachments/muut/sike/_/strategiset_asiakirjat.pdf.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen oppinäytetyö. Jyväskylä: Tammi.

HAASTATTELUT

Backman, M., Päätoiminen opettaja/kudonta. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 4.2.2013.

Hiissa, L. Päätoiminen opettaja/kielet. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 22.4.2013.

Hoviniemi, M. Koulutussuunnittelija. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 6.8.2013 & 21.10.2013.

Humalajärvi, M. Päätoiminen opettaja/tekstiilityö. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 15.2.2013.

Järvinen, E., & Kilkki-Rekola, H., Opistosihtööri & Koulutussuunnittelija. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 30.5.2013.

Kiuru, T. Päätoiminen opettaja/yhteiskunnalliset aineet. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 7.5.2013.

Koivulahti, H. Päätoiminen opettaja/hyvinvointiaineet. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 7.2.2013.

Käpyaho, T. Päätoiminen opettaja/kudonta. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 20.2.2013.

Lovikka, E. Päätoiminen opettaja/tekninen työ. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 5.2.2013.

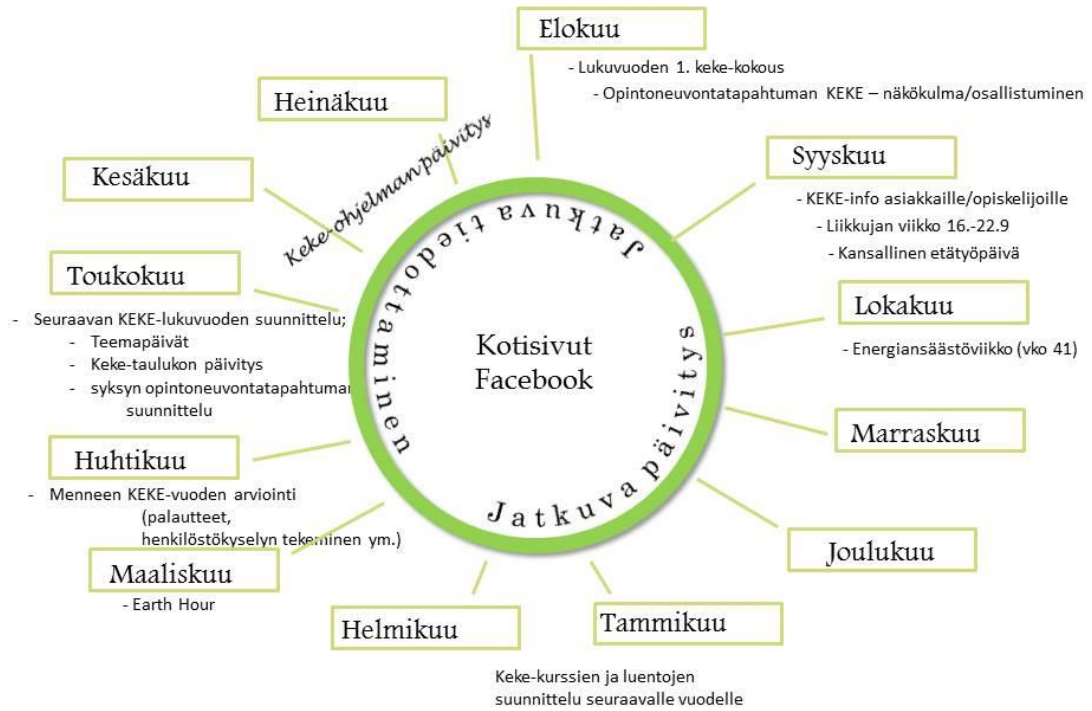
Saarela, S. Päätoiminen opettaja/tanssi/balettikoulu. Haastattelu 14.2.2013.

Tahkola K. Päätoiminen opettaja/käsityökoulu. Valkeakoski-opisto. Haastattelu 12.2.2013.

Tenhola, R. Päätoiminen opettaja/tietotekniikka. Haastattelu 8.3.2013.

Ärölä, A. Päätoiminen opettaja/ilmaitaidon aineet/Teatteri-ilmaisun koulu. Haastattelu 18.3.2013.

Opiston kestävä vuosi

Suomeksi | In English

Hae palvelusta

www.valkeakoski.fi

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus
[Hyvä tietää](#)
Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuva- ja taiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet
Kuvagalleriat
Lasten ja nuorten taiteen perusopetus
Näyttelyt ja tapahtumat
Palaute ja kurssitoiveet
Tietoa opistosta
Tilauskoulutus Tiedonjyvä
Yhteystiedot

Kestävän kehityksen opisto

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto

Elämällä kestävä kehitys mukaisesti turvataan tuleville sukupolville yhtä hyvät tai paremmat toimintamahdollisuudet kuin meillä nyt on. Kestävän kehityksen ytimessä on luonnon, eläinten ja ihmisten kunnioitus sekä tasa-arvo, mutta myös taloudellinen tasapaino.

[Suorsukulmin muuttaminen leikki](#)

Kestävä kehitys kuuluu Valkeakoski-opiston arvoihin. Myös viimeisimmän asiakastytyväisyyskyselymme (2013) mukaan Kestävän kehityksen edistäminen on opiston yhteiskunnallisista tehtävistä toiseksi tärkein. Tärkeimpänä pidettiin Paikkakunnan elinkelipoisuuden ja kulttuurin kehittämistä.

Esimerkkejä toiminnastamme:

- kurssimme sisältöjen suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan kestävä kehitys huomioon mahdollisuuksien mukaan, sähköisiä materiaaleja ja tiedottamista pyritään tehostamaan, paperinkäyttöä vähennetään.
- kirjainvaihtopisteet Valkeakoski-opistolla; ala-aulassa suomenkieliselle kirjallisuudelle ja yläkerran kielliluokkien läheisyydessä vieraskieliselle kirjallisuudelle.
- useilla eri kursseilla harrastetaan materiaalinvaihtoa. Lisäksi Valkeakosken opistorakennuksen yläkertaan on varattu ilmoitustaulu, jonne sopivat hyvin esim. osta-myy-vaihda-ilmoitukset.
- Valkeakosken toimipisteessä on kaupunkipyörä henkilöstön käyttöön kaupungilla asiointia varten.
- Valkeakoski-opiston ala-aulassa palautelaatikko.
- nostetaan esiin kestävään kehitykseen liittyviä teemoja.
- yhteistyöhankkeet, esim. ["Kestävä kehitys vapaan sivistystyön opetukseen ja arkeen"](#).
- kannustamme opiskelijoita käyttämään kimppekyytejä.
- Valkeakosken toimipisteessä opettajille on opettajanhuoneessa kirjahylly josta voi lainata teoksia luettavaksi ja opetusmateriaaliksi.

Saatat miettiä mitä sinä voit tehdä, [kestävä kehitys](#) on käsitteenä todella laaja. Tärkeää ovat pienet jutut, arkipäivän asiat, sähkön säästö, lähiruoka, kulkeminen jalan/pyörällä, toisten huomioiminen, luonnon kunnioittaminen. Niistä on hyvä aloittaa. [Mitä sinä voit tehdä?](#)

Tulosta oma [Sammula valo!](#)-lyttisi

Tutustu opiston [Mikä kestää?](#)-blogiin!

Lue kansainvälisen [CRISTAL](#)-hankkeemme kestävä kehityksen askelista.

 2

Tykkää Sinä ja Terhi Käpyaho tykkäätte tästä.

Vilmeksi muokannut: Marika Hoviniemi, 2.9.2013 21:45

Suomeksi | In English

www.valkeakoski.fi

Hae palvelusta

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus
Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
 - Kestävän kehityksen askeleet
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipoleja
- Kielet
- Kolttalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiheet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet
- Kurssepalautteet
- Kuvagalleriat
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetus
- Näyttelyt ja tapahtumat
- Palauta ja kurssitoiveet
- Tietoa opistosta
- Tilauuskoulutus Tiedonjyvä
- Yhteystiedot

Opiston kestävä vuosi

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Opiston kestävä vuosi

Lue Valkeakoski-opiston kestävän kehityksen opiston askeleista lisää [täältä](#).

Valkeakoski-opistolla toimii kestävän kehityksen työryhmä. Työryhmän puheenjohtajana toimii koulutussuunnittelija Marika Hoviniemi, laita sähköpostia jos sinulla on jotain asiaa keke-ryhmälle! marika.hoviniemi (at) valkeakoski.fi

Usko muoavaa ajatuksiasi
Ajatukset muoavaavat sanojasi
Sanat muoavaavat tekojasi
Teot muoavaavat tapojasi
Tavat muoavaavat arvojasi
Arvot muoavaavat tulevaisuuttasi.
(Mahatma Gandhi 1869-1948)

Tykkää
 Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Vilmeksi muokannut: Marika Hoviniemi, 18.9.2013 9:59

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
 - Kestävän kehityksen askeleet
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet
- Kursipalautteet
- Kuvagalleriat
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetus
- Näyttelyt ja tapahtumat
- Palautteet ja kurssit
- Tietoa opistosta
- Tilaukset Tiedonjyvä
- Yhteystiedot

Kestävän kehityksen askeleet

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Opiston kestävä vuosi > Kestävän kehityksen askeleet

Kestävän kehityksen askelia Valkeakoski-opistolla

1997. Valkeakoskella Paikallisagenda 21, kestävä kehityksen toimintaohjelma ja pitkän tähtäimen strategiatyö kunnan kestävä kehityksen toteuttamiseksi käynnistyi.

1998-1999. Kaupunginhallitus asetti agendan laatimiseksi Agenda 21-työryhmän. Työryhmän raportti valmistui maaliskuussa 1999.

Paikallisagendassa tärkeimmiksi osa-alueiksi koettiin ilmansuojelu, vesiensuojelu ja vesihuolto, liikenne ja jätehuolto. Paikallisagendatyöryhmä järjesti yleisötilaisuuksia ja teematyöryhmiä, joiden tekemät ehdotukset ovat perustana työryhmän loppuraportissa esitetyille toimenpide-ehdotuksille ja vastuutaohjeille.

Kaupunginhallituksen päätöksen mukaan palvelukeskukset esittävät vuosittain talousarvioehdotuksensa yhteydessä vähintään 1-2 toimenpidettä joiden toteutumista valvoo ympäristöjaosto.

2000-2001. "Henkiin herätetyt esineet" Revived objects. EU:n rahoittama kansainvälinen hanke. EU connect -ohjelman kuulunut projekti tähtäsi eurooppalaisten nuorten ympäristötietoisuuden herättämiseen ja kestävä kehityksen periaatteisiin nojautuvien elämänarvojen opettamiseen.

Projektin eräänä tavoitteena oli löytää hyviä esimerkkejä kierrätysmateriaalien luovista ja pedagogisista käyttötapoista. Suomesta mukana olivat Valkeakosken kuvataidekoulu ja Lahden Muotoilukoulu Taika. Muut yhteistyökumppanit olivat Italiasta ja Ranskasta. Hankkeeseen kuului seminaareja, leirejä, erilaisia kierrätystapahtumia. Kuvataidekoulu järjesti Henkiin herätetyt esineet -oppilastyönäyttelyn Voipaalan taidekeskuksessa 2001. Projektista tehtiin myös julkaisu.

2002. Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2002: Opetussuunnitelman perusteisiin kirjattiin kestävä kehityksen sisältöjä, jotka tulivat mukaan myös kuvataidekoulun koulukohtaiseen opetussuunnitelmaan.

2000-2004. Valkeakoski-opisto on mukana kestävä kehityksen paikallisagendassa toteutustoimenpiteinään lähinnä kurssitoimintaa; "asumiseen, entisöintiin, terveydenhoitoon ja ruokailuun liittyvät kurssit ja luennot, jotka tukevat kestävä kehityksen periaatteita".

2004-2005. Koska kestävä kehitys on yksi Valkeakoski-opiston johtamista ja toimintaa ohjaava arvo, kirjataan opiston kestävä kehityksen periaatteiden mukainen toiminta ja sen kehittämisen kestävä kehityksen ohjelmaksi. Tämä ohjelma on myös yksi opiston strateginen asiakirja. Ohjelmaa työstää keke-ryhmä.

2005-2007. Puusta pitkään, paikallishistoriaa taiteen keinoin, OPH-projekti, jossa Kuvataide- ja käsityökoulu sekä teatteri-ilmaisuskoulu tekivät yhteistyötä paikallishistoria-teen ympärillä. Projektin tavoitteena oli tuoda lapsia ja nuoria tietoisemmiksi omasta paikallishistoriasta. Projektin sisältyi näyttelyitä ja teatteriesityksiä.

2006-2009. Taikatilukset-taidekasvatustapahtuma, jossa Kuvataide- ja käsityökoulun oppilaat toteuttivat asunotomessualueelle mittavan ympäristötaideteoksen, lasten taidepuiston. Projektin myötä lapset ja nuoret pääsivät vaikuttamaan taiteen keinoin lähiympäristönsä ja asunotomessujen virkistysalueen suunnitteluun. Projektista tehtiin myös julkaisu, jossa käsiteltiin projektin ympäristökasvatuksellisia sisältöjä.

2007. Valkeakoski-opisto on mukana KOL:n kestävä kehityksen hankkeessa ja suunnittelee mm. hankkeelle omaa kotisivustoa.

2009. Kestävän kehityksen ohjelmaa päivitetään Ilmastonmuutos vapaan sivistystyön haasteena -koulutuksessa, johon osallistuu Marika Hoviniemi.

2010. Työväen musiikkitapahtumassa kestävä kehityksen teema, Kuvataidekoulusta esillä tapahtumassa oli ympäristötaideteos, joka otti kantaa kasvihuoneilmiöön ja luonnonsuojeluun. Teoksen valmistamiseen osallistui yli 160 lasta ja nuorta.

2010. Opiston keke-ohjelma päivitetään edelleen osana opiston LAKE -kehittämiskokonaisuutta ja työväenopiston keke-ryhmä toteuttaa nk. lake-rahoituksella kekeen liittyvää opetusta ja luentoja. Myös musiikkiopisto ja kuvataidekoulu tulevat mukaan keke-ryhmään.

2011. Kuvataidekoulussa toteutettiin Kelhin seuraintalon näyttämön maalausprojekti, perinnetietoutta kunnioittaen. Ryhmä oppilaita tutusti paikkakunnalla vaikuttaneita taiteilijia Carlstedtin teoksiin, ja seuraintalon paikallishistoriaan. Oppilasryhmä toteutti näyttämömaalausprojektin Carlstedtin käyttämien ideoiden pohjalta.

Kuvataidekoulun oppilasryhmiä osallistui Luopioisissa järjestettyyn valtakunnalliseen Maisema meissä -näyttelyyn, ja sinne tehdyn keraamisen ympäristötaideteoksen tekemiseen. Polku-teos kuvasti ihmisen luontoon jättämiä jälkiä.

2011. Opisto osallistuu kansainväliseen Grundtvig Learning Partnership Cristal-hankkeeseen. Musiikkiopiston keke-vastaavaksi valitaan Sanna Saarinen ja kuvataidekoulun keke-vastaavaksi Heikki Kivioja.

2012. LAKE -kehittäminen jatkuu kestävä kehityksen osalta erityisesti tekstiiliteollisuuden ja kädentaitojen pilottikursseilla. Kehittämisen tueksi järjestettiin sähköinen itsearviointi helmikuussa 2012. Tuloksien perusteella löydetään tärkeimmät kehittämiskohteet. Keen yhdenmukaisen toimintamallin kehittäminen koko opistoon.

Valkeakoski-opisto on mukana OKKA-säätiön Vapaan sivistystyön kestävä kehityksen kriteeristön suunnittelun -hankkeessa. Valkeakoski-opisto kouluttaa koko henkilöstöään kestävä kehityksen teemoista syksyn kehittämisseminaarista alkaen. Kouluttajana toimii Eco-One.

2012. Kuvataidekoulu osallistui valtakunnalliseen "Iloa iholla"-taide- ja muotoilukasvatustapahtumassa ja sen juhlanäyttelyyn kierrätysmateriaaleista tehdyillä oppilastöillä. Näyttely oli osa World Design Capital Helsinki-tapahtumia.

2013. Sertifiointin haku käynnistyy

Suomeksi | In English

www.valkeakoski.fi

Opetusesimerkkejä ja aineistoja

[Valkeakoski](#) > [Opetus ja koulutus](#) > [Valkeakoski-opisto](#) > [Kestävän kehityksen opisto](#) > [Opetusesimerkkejä ja aineistoja](#)

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palaute ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilauuskoulutus Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Mikäli kestävä kehitys opetuksessa kiinnostaa laajemminkin ja haluat paneutua aiheeseen enemmän, täältä löydät lisää aineistoa kestävä kehityksen ja koulutuksen yhdistämiseen.

[Opintokeskusten kestävä kehityksen ohjelma 2004-2008](#)

[Kestävyttä etsimässä - avaimia ja ankkureita kansanopistojen kestävä kehityksen koulutukseen](#)- Suomen kansanopistoyhdistys

[Opetushallituksen kestävä kehityksen sivustot](#)

[Suomen luonnonsuojeluliiton linkkejä ja vinkkejä](#)

[Kestävä kehitys opetukseen, arkikäytäntöihin ja toimintakulttuuriin - käsikirja](#) -, Opetushallitus

WWF:n [Ympäristökasvatuksen materiaalipankki](#)

[Ole hyvä naapuri uhanalaisille!](#) WWF:n esite

[Suomen ympäristökasvatuksen](#) seura ry:n ympäristökasvatuksen materiaalia

Kestävän kehityksen [verkko-opintomateriaalia](#) - Edu.fi

Suomen kulttuuriperintökasvatuksen seuran [Kestävä kasvat](#)us - kulttuuria etsimässä e-kirja. Myös muuta materiaalia.

0

 Tykkää
 Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Viimeksi muokannut: Marika Hoviniemi, 31.8.2013 21:19

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palaute ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilaukoulutus Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä

Täältä löydät erilaisia laskureita, voit laskea esimerkiksi kasvihuonekaasupäästösi tai pelata ilmastopeliä.

Laske [kasvihuonekaasupäästösi](#)

[Ilmastolaskuri](#)

Mittaa [vesijalanjälkesi](#)

[Konsta-jätelaskuri](#)

Laske [ekologinen jalanjälkesi](#)

Tee oma [ekoteko!](#)

Testaa oma [kulutustyypipisi!](#)

[Ilmastopeli](#)

[Kadonneen ekotiedon metsästy](#)

Pelaa [Ruokavisaja](#) muita Ruokatietä.fi:n [pelejä](#)

[Ilmastovisa](#)

[Ilmasto-opas.fi](#) - vuorovaikutteisia materiaaleja

[Tykkää](#) 3 henkilöä tykkää tästä. Ole kavereistasi ensimmäinen.

Vilmeksi muokannut: Marika Hovhlemi, 3.9.2013 11:46

Suomeksi | In English

www.valkeakoski.fi

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus
Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet
Kuvagalleriat
Lasten ja nuorten taiteen perusopetus
Näyttelyt ja tapahtumat
Palaute ja kurssitoiveet
Tietoa opistosta
Tilauuskoulutus Tiedonjyvä
Yhteystiedot

Kielet

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Kielet

Kieltenopetuksessa pyritään lisäämään tietoisuutta kestävästä kehityksestä ja lisäämään kulttuurien välisen viestinnän taitoja. Kestävän kehityksen näkökulmia huomioidaan opetuksen sisällöissä esim. valitsemalla aihetta käsitteleviä keskustelunaiheita ja tekstejä, jotka herättävät kysymyksiä ja arvokeskustelua.

Opetuksessa hyödynnetään mahdollisimman paljon tieto- ja viestintäteknologiaa, useissa kielenopetuksen ryhmissä on käytössä ryhmäkohtainen blogi, ja kurssi on suunniteltu siten, että suuri osa kurssin asioista hoidetaan blogin ja nettisivustojen avulla.

Opiston yhtenä tavoitteena on kansainvälisyyden ja monikulttuurisuuden vahvistaminen. Toimimme yhteistyössä Kansainvälisen olohuoneen kanssa, joka tuo yhteen kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat. Tavoitteena on auttaa maahanmuuttajia sopeutumaan sekä lisätä kuntalaisten tietoa muista kulttuureista ja näin ollen vahvistaa molempinpuolista suvaitsevaisuutta.

Esimerkkejä kurssien blogeista;

[- Food for Thought](#)

[- Thursday Evening Club](#)

Estimate your own [Ecological Footprint!](#)

[Suomi toisena tai vieraana kielenä](#) - yle.fi

[Learn Finnish!](#) - yle.fi

Maahanmuuttajan [ympäristöopas](#)

Linkkejä englannin oppimiseen verkossa - [Internetitseopiskelussa.wordpress.com](#)

[Teaching and Learning for a Sustainable Future](#) - UNESCO Programme with plenty of material and different study activities.

United Nations [Sustainable Development Knowledge Platform](#)

Tykkää Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Vilmeksi muokannut: Marika Hovhnenli, 4.9.2013 11:55

www.valkeakoski.fi

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipeliejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiheet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet
- Kurssipalautteet
- Kuvagalleriat
- Lasten ja nuorten taiteen perusopetus
- Näyttelyt ja tapahtumat
- Palaute ja kurssitoiveet
- Tietoa opistosta
- Tilaukset Tiedonjyvä
- Yhteystiedot

Kotitalous

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Kotitalous

Ruoka on yksi tärkeimmistä kestävä kehityksen teemoista, suuri osa suomalaisten kulutuksen ympäristövaikutuksista aiheutuu ruokailusta. [Lähi-](#) ja [luomuruoan](#) käyttäminen, erilaisten uskontojen ruokailutapojen tunteminen, ruoan viljeleminen, villiyrtit, sienet, marjat ym. kuuluvat kaikki tärkeisiin kotitalousteemoihin.

Ruokaketjun ymmärtäminen, ja sen osana toimiminen; ruoantähteiden käyttö ja kompostoiminen, sekä myös ruoan kasvattaminen, sekä eläinten ja luonnon kunnioittaminen.

[Maailma lautasella](#) -WWF:n ruokaopas

[Pallon paras ruoka](#) -WWF:n korttipeli

[Pallon parasta ruokaa](#) -WWF:n vihko alakoululaisille

WWF:n [Eväisleivän ympäristövaikutukset](#) (9-12 vuotiaille)

WWF:n [Eväisleivän ympäristövaikutukset](#) (yli 13vuotiaille)

Valonian [Ruoan tarina](#) (esite pdf)

Valonian [Ruokavalintojen pikaopas](#) (pdf)

Valonian [Ohjeita tasapainoisen kasvisruoan tekoon](#) (pdf)

Ruokatiedon [Ruokakasvatus](#)-sivustot, pelaa myös [Ruokavisaa](#)

[Parasta pöytään Pirkanmaalta](#)

[Kaupunkiviljely.fi](#):stä ohjeita esim. parvekeviljelyyn

[Arktisista aromeista](#) tietoa marjoista, sienistä, yrteistä jne.

[Kotitaloutta opistossa](#) - Helsingin työväen opiston kotitalousopettajien blogi

[Mariat](#)

Opettajatv:n teemapaketti [Kotitalous ja ruoka](#)

[Tykkää](#) [Ole kaveristasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.](#)

Vilmeksi muokannut: Marika Hövlineni, 31.8.2013 22:26

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kursripalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palaute ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilauuskoulutus Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Kuvataiteet

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Kuvataiteet

Kuvataiteet auttavat ymmärtämään taiteen merkitystä omassa ja vieraisa kulttuureissa mutta myös hahmottamaan yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisia ilmiöitä. Itse tekeminen tarjoaa mahdollisuuden taiteesta nauttimiseen ja itsensä ilmaisemiseen, mutta se tukee myös mielikuvituksen ja luovan ajattelun kehittymistä.

Valkeakosken [kuvataidekoulussa](#) annetaan kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille.

projekti/näyttely [Strata](#)

[Robert Smithson](#) - ympäristötaiteen uranuurtaja

[Christo ja Jeanne-Claude](#), ympäristötaiteilijat

[Kuvataide, piirtäminen ja valokuvaus](#) -opettajtv:n teemapaketti

Ympäristötaide verkossa - [environmentalart.net](#)

[Green art](#) - Vihreää taidetta

[Kulttuurია kaikille](#)

[Green Visual Arts Guide](#)- Julie's Bicycle

[Tykkää](#) Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Vilmeksi muokannut: Marika Hoviniemi, 4.9.2013 10:20

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipeljä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palautteet ja kurssioiveet

Tietoa opistosta

Tilaukset Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Kädentaidot

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Kädentaidot

Erilaiset käsityöt ovat hyvä konkreettinen esimerkki kestävä kehityksen toiminnasta.

Käsityöissä kestävä kehitys voidaan huomioida valitsemalla materiaalit läheltä, perinteitä kunnioittaen, uutta luoden muokata uusia ja kierrätettyjä sekä laadukkaita ja ympäristöystävällisiä käsitöitä yhteisöllisessä ilmapiirissä. Myös vanhan kunnostaminen, kuten esimerkiksi vanhojen huonekalujen korjaaminen ja entisöinti kuuluvat kestävään elämäntapaan.

Linkkejä:

[Katsomme - näemmekö?](#) Luovuudesta, taiteesta ja visuaalisesta kulttuurista - Inkeri Sava

[Taidetta suunnitteluun.](#) Taidehankkeet ja taidetoiveet suomalaisessa kaupunkisuunnittelussa - Laura Uimonen

[Suomen käsityön museo](#)

[Perinnetekstiilit](#)

Opettajat:n teemapaketti [käsitöihin ja käden taitoihin.](#)

Taideteollisen korkeakoulun [opetusmateriaaleja](#)

[Perinnerakentaminen](#)

[Ekoremonttiopas](#) - ympäristö.fi

[Rakentajan ekolaskuri](#)

[Puuinfo](#)

WWF:n [sademetsäystävällinen koti](#) - opas kodin puuostoksiin

Blogeja:

Kangaspuutarhan [blogi](#) ja [Facebook sivut](#)

Käsityökoulun blogin [Seikkailevat esineet](#)

Pellavapää -kutomon [blogi](#)

Valkeakoski-opiston, Vanajaveden opiston ja Wahrenopiston yhteinen [käsityötä kädestä pitäen](#) -blogi

Tekstiilityön blogi [Väriherkuja](#)

[Tykkää](#)

Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Viimeksi muokannut: Marika Hovinen, 2.9.2013 22:27

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palautteet ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilaukset Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Liikunta ja tanssi

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Liikunta ja tanssi

Liikunnan tehtävänä on edistää terveellistä ja aktiivista elämäntapaa ja ohjata ymmärtämään liikunnan merkitys fyysiselle, psyykkiselle ja sosiaaliselle hyvinvoinnille. Liikunnan avulla myös vahvistetaan sosiaalisia taitoja ja yhteenkuuluvuutta. Erilaiset liikuntamuodot tukevat psyykkistä ja fyysistä terveyttä, sekä auttavat myös ymmärtämään ja hyväksymään erilaisuutta.

Tanssitaiteen välityksellä voidaan ylläpitää kulttuuriperinteitä sekä tukea itseilmaisua. Sanaton viestintä tarjoaa myös näköaloja monikulttuuriseen viestintään sekä esteettisiä kokemuksia jotka vaikuttavat ihmisten elämänlaatuun. Valkeakoski-opiston [balettikoulussa](#) annetaan Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen mukaista opetusta.

Liike ry:n [Liikunnan globaalikasvatus](#), mukana myös harjoituksia

Opettajat:n teemapaketti [Liikunta](#)

[Valintana liikunnallinen elämäntapa](#) - Valo.fi

[Kestävää kehitystä tukeva liikuntapaketti päiväkodeille](#): ympäristökasvatuksen toteuttaminen liikunnan keinoin - opinnäytetyö Mari Männistö ja Pipsa Ritala

[Kestävä kehitys liikunta- ja urheilualan koulutuksessa](#) - opinnäytetyö Tanja Nurminen

Opetushallituksen [tanssialan perustutkinto](#) - kestävä kehityksen malli

Tanssin tiedotuskeskuksen [Kedja-hanke](#)

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiheet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palautteet ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilaukset Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Musiikki

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Musiikki

Musiikki on merkittävä osa kulttuuria, musiikkisuhte vahvistaa itsetuntemusta ja kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä tukee itsetuntoa. Musiikinopiskelu tarjoaa elämyksiä, taitoja ja tietoa, ja tukee kulttuurivaikuttamista, sekä tarjoaa lähes aineettomia elämyksiä. Musiikinopiskelu myös syventää oman ja muiden kulttuurien tuntemusta ja auttaa arvostamaan kulttuurien monimuotoisuutta.

Valkeakoski-opiston [musiikkiopistolla](#) annetaan Lasten ja nuorten [taiteen perusopetuksen](#) mukaista opetusta. Lisäksi kansalaisopiston puolella pidetään kursseja aikuisille, esimerkiksi kuoroja tai erilaista soitonopetusta.

Kansanmusiikki ja -tanssi Suomessa - [kansanmusiikki.fi](#)

[Maailman musiikin keskus](#)

[Yle Teeman](#) musiikkiohjelmat

Opettajatv:n [Musiikinopetus](#)

[Green Music Guide](#) - Julie's Bicycle

[Tykkää](#) Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Viimeksi muokannut: Marika Hovi Niemelä, 2.9.2013 23:38

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palaute ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilaukoulutus Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Näyttämötaiteet

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Näyttämötaiteet

Teatterin avulla voidaan opettaa ympäristötietoisuutta, ekologista ajattelutapaa sekä vastuullisen kansalaisuuden ja kestävä kehityksen periaatteita draaman ja teatterin keinoin. Monikielisyys, sanaton viestintä ja visuaalisuus mahdollistavat monikulttuurisen elämyksen. Teattereissa käytetään myös paljon kierrätettyjä lavasteita ja esiintymisasuja.

Valkeakoski-opistossa on myös [Teatteri-ilmaisun koulu](#), jossa annetaan taiteen perusopetusta lapsille ja nuorille.

Kierrätyskeskuksen [Vihreää Draamaa](#) tavaramaailmassa

Kierrätyskeskuksen [Vihreää Draamaa](#) lelumaassa

Valonian [Vihreä Draama](#) -paketti (pdf) ja siihen liittyvä [pantomii m iharjoitus](#) (pdf)

[Teatteriesitysten ympäristövaikutusten arviointi](#) -opinnäytetyö - Saara Hyvönen

[The Green Theater](#) - kestävä kehityksen teatterin sivustot

Teatterikorkeakoulun kestävä kehityksen [toimenpideohjelma](#)

"[Kehitys kaipaa reilua kulttuuria](#)" Kehitysyhteistyön palvelukeskus (KEPA)

[Kulttuuria kaikille](#)

[Teatteri-ilmaisun keinoin kohti ekologisempaa koulua](#)- hanke. Lapin yliopisto

Valkeakoski-opisto

Aikuisopetus

Hyvä tietää

Kestävän kehityksen opisto

- Opiston kestävä vuosi
- Opetusesimerkkejä ja aineistoja
- Kestävän kehityksen mittareita ja nettipelejä
- Kielet
- Kotitalous
- Kuvataiteet
- Kädentaidot
- Liikunta ja tanssi
- Musiikki
- Näyttämötaiteet
- Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Kurssipalautteet

Kuvagalleriat

Lasten ja nuorten taiteen perusopetus

Näyttelyt ja tapahtumat

Palauta ja kurssitoiveet

Tietoa opistosta

Tilaukoulutus Tiedonjyvä

Yhteystiedot

Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Valkeakoski > Opetus ja koulutus > Valkeakoski-opisto > Kestävän kehityksen opisto > Tietotekniikka ja yhteiskunnalliset aineet

Yleisiä aineita tarjoamalla Valkeakoski-opisto voi tarjota kanavan osallistua yhteiskunnallisiin asioihin, saada niistä tietoa ja tukea omaan aktiiviseen kansalaiseen elämään. Kulutustottumukset ja niiden arviointi, erilaisten sähköisten välineiden hallinta ja niiden kautta muuttuvaan yhteiskuntaan osallistuminen ja vaikuttaminen. Myös sosiaalinen ympäristö ja ryhmän tuki ovat tärkeitä osa kursseilla.

[Vallakas -](#)

kuntalaisen vaikuttamisopas

Kiertokapulalan [Viisas kuluttaa vähemmän](#) -opas

Kiertokapulalan [Kompostointia kotiloissa](#) -opas

www.vaikuttamistaidot.fi

Perunakellarin [tietotekniikkavisat](#)

Testaa [hiirikätesi nopeus!](#)

[Kansanvalta.fi](#) - Kansalaisen vaikuttamisen välineitä

Tykkää Ole kavereistasi ensimmäinen, joka tykkää tästä.

Vilmeksi muokannut: Marika Hovlinleml, 3.9.2013 13:08

Kuva 1. Valkeakoski-opiston kaupunkipyörä

Mikä keSTää?

Kuva 2. Valkeakoski-opiston uusi logo sekä siitä tehty keke-logo ja QR-koodit.

Kuva 3. Kestävän kehityksen kirjasto

Kuva 4. Ideaparkki opettajanhuoneessa

Kuva 5. QR-koodit kukkaruukussa

Kuva 6. Turhuuksien käärme

VALKEAKOSKI-OPISTO
VALKEAKOSKI • PÄLKÄNE • KANGASALA

Kestävän kehityksen Valkeakoski-opisto!

Valkeakoski-opisto on valinnut toimintansa yhdeksi arvoksi kestävän kehityksen. Kestävää elämää on lähdetty opistolla tavoittelemaan kokonaisvaltaisesti, onhan opisto kansalaisopistona avainasemassa luomassa ihmisille elämyksiä, uusia taitoja, ylläpitämässä perinteitä ja elämässä mukana osana arkea. Kestävän kehityksen mukainen elämä lähtee ihan arkipäivästä, omista jokapäiväisistä valinnoista. Joka päivä valitset ajatko pyörällä vai autolla, syötkö lähi- luomu- tai liharuokaa ja tervehditkö naapuriasi ja vaihdat kuulumisia.

Jos omien arkisten valintojen taakse jaksaa kurkistaa, niin kannattaa pohtia esimerkiksi omia kulutustottumuksiaan. Mieti omia ostotottumuksiasi, mitä ostat ja miksi. Tarvitsetko lisää tavaraa? Tuletko onnellisemmaksi jos omistat jonkin uuden tavarat? Voisiko Omistamisen sijaan ostaa palvelun, esimerkiksi elokuvan tai hakea elämyksiä ilmaiseksi luonnosta. Ruokaa tarvitaan tietysti aina, mutta mitä ruokaa? Kokeilisinko jotain uutta, ruokatiskillä voi pysähtyä miettimään ja vertailemaan tarjontaa. Perinteet ja tottumukset ovat hyviä asioita, mutta välillä omia ajattelumalleja on hyvä ravistella ja katsoa myös sen oman kuplan ulkopuolelle, maailmalla on (vielä) paljon tarjottavaa. Kokeile ja virkisty!

Kestävä kehitys on useilla opiston opettajilla hyvin lähellä sydäntä, monissa aineissa kestävä kehitys nivoutuu kurssin sisältöön jo ihan huomaamatta. Tällaisia ovat useat käsityöaineet, mutta myös muissa aineissa on mietitty kestävän kehityksen teemoja ja pyritty lisäämään aiheeseen liittyvää kurssitarjontaa. Opistorakennuksessa keke-ajatuksia on tuotu esiin esim. erilaisin Sammuuta valot-kyltein ja posterein ja lisäämällä kestävän kehityksen teemoja erilaisiin tapahtumiin. Parhaillaan uusi toimintavuosi on lähdössä käyntiin, syksyille on suunnitteilla kukkasipulien istutusta asiakkaiden kanssa. Teknisen toimiston puisto-osaston lahjoittamat kukkasipulit istutetaan tulevana syksynä, ne nousevat ensi keväänä sopivasti juhlistamaan Valkeakoski-opiston juhluvuotta ja piristämään pitkän talven jälkeen. Tämän toimintakauden aikana käynnistyy myös suuri urakka; Valkeakoski-opisto lähtee tavoittelemaan Kestävän kehityksen sertifikaattia toiminnastaan, eli jatkoa seuraa.

kestävin terveisin

Marjut Ahokas

Kestävän kehityksen opiskelija (HAMK),

työharjoittelussa Valkeakoski-opistolla tammi-syyskuussa 2013

Käsityökoululaisten vuosina 2012-13 keräämä ja kokoama "Turhuuksien käärme", joka sisältää vaikeasti tai ei lainkaan kierrätettäviä roskia. Käärme oli esillä käsityökoulun kevätnäyttelyssä Pajunköyttä 2013. Teos jää Valkeakoski-opistolle, ja tällä hetkellä se on esillä Lumikorven työpajalla.

Mikä keStää?

Kestävään elämään -

tule Valkeakoski-
opiston kestävän
kehityksen kursseille
Ohessa esimerkkejä kursseista.

Taideretki Ateneumin Tuusulanjärven taideyhteisö-näyttelyyn (1198113)

Lähde syksyn taideretkelle Ateneumiin. Tutustumme Tuusulanjärven taideyhteisön syntyyn, taiteilijoiden elämään, koteihin ja teoksiin. Näyttelyn taiteilijoita ovat mm. Juhani Aho, Venny Soldan-Brofeld, Eero Järnefelt, Jean Sibelius ja Pekka Halonen. Näyttelyn on kuratoinut monia taiteilijaelämäkertoja kirjoittanut Riitta Konttinen. Ateneumin näyttelyyn meille on varattu kaksi opastusta. Tuusulanjärven tunnelmien jälkeen retkeläiset voivat omatoimisesti käydä lounaalla ja galleriakierroksella sekä tutustumassa ajankohtaisiin muihin näyttelyihin. Lähtö retkelle on Valkeakosken linja-autoaseman tilausbussin katoksesta klo 9. Paluu Valkeakoskelle n. klo 19. La 26.10.2013. Hinta 36e. Opettajana Timo Pajunen.

Kierrätä koruksi –kurssi (1104138)

Kurssilla ideoidaan ja valmistetaan koruja erilaisista kierrätysmateriaaleista. Kurssilla käytettäviä materiaaleja on myös mahdollisuus ostaa opettajalta. Kurssi soveltuu kaikille käsitöistä kiinnostuneille. Opiskelijoille lähetetään ennakkoon tieto käytettävistä materiaaleista. Kurssi kokoontuu la-su 8.-9.3. ja 15.-16.3. klo 10-13.15. Hinta 30e. Opettajana artenomi Pauliina von Bell.

Käytännöllistä filosofiaa (1304101)

Millainen on hyvä elämä? Millainen on hyvä ja oikeudenmukainen yhteiskunta ihmisen elää? Etsimme kurssilla vastauksia esimerkiksi näihin kysymyksiin. Eutanasia, abortti, tasa-arvo ja monikulttuurisuus ovat asioita, joista Suomessa on viime aikoina keskusteltu paljon. Ne ovat myös soveltavan etiikan ja käytännöllisen filosofian ongelmia. Tule osallistumaan keskusteluun! Kurssilla selvitämme myös, millaisia vastauksia filosofit ovat tarjonneet näihin kysymyksiin. Huomaa kurssin alkamispäivä. Kurssi kuuluu senioriakatemiaan. ma 9.12.2013 alkaen, maanantaisin klo 9.30-11.10, hinta 14e.

Biotoloudesta Suomen uusin menestystarina

Ympäristökirjailija Juha Kuisma, Valkeakoski-opiston luentsosalissa ke 11.9.2013 klo 18-19.30

Joogaa taiteen keskellä (8301107)

Jooga on luonnonmukainen itsehoitomenetelmä, jossa fyysisten venyttävien ja vahvistavien asanaharjoitusten, tietoisien hengittämisen sekä keskittymisen avulla on mahdollista kokea tervehdyttävä syvä rentoutumisen ja sisäisen hiljaisuuden tila. Ota kurssille mukaan jooga-alusta. Kurssia ei pidetä viikolla 42 ja 9. Kurssi pidetään Voipaalassa. Ke 11.9. Klo 9.30-11. Hinta 60e. Opettajana Johanna Rantanen.

Räsyä ja rautalankaa (1104148)

to 5.9.-3.10.2013 klo 16.30-18.45. Hinta 30e. Räsyä ja Rautalankaa -kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan vapaamuotoinen teos, jonka materiaalina käytetään matonkudetta tai muuta kudemateriaalia, jota voidaan leikata vaikkapa käytöstä poistetuista vaatteista. Pohjana tai ikään kuin loimena käytetään metalliverkkoa. Ilmoitauduttuasi saat ennen kurssin alkua tarkemmat tiedot hankittavista materiaaleista ja työkaluista. Kangaspuutarhan ikkunalla on kaksi Räsyä ja Rautalankaa -teosta, poikkea katsomassa. Kudonnanopettaja Terhi Käpyaho.

Tuunausta ja pientä kotiremppaa (1104169)

Kurssilla perehdytään pienten huonekalujen tuunaukseen hyödyntäen ja uudistaen olemassa olevia huonekaluja ja esineitä sekä löytöjä kotoa ja kirpputoreilta. Voit uudistaa huonekalujesi ilmettä mm. kunnostamalla ja pintaa käsittelemällä, verhoilemalla ja huputtamalla. Oivallat yksilöllisen sisustamisen mahdollisuudet ja ryhmästä riippuen suunnitellaan yhteisöllisiä pieniä kotiremontteja opiskelijoiden koteihin ja harjoitellaan seinä-, katto- ja lattiapintojen uudistamista yhdessä opettajan kanssa sopien. Ks. tarkemmin kurssiohjelmasta kokoontumisajat sekä hinta. Teknisen työn opettaja Esko Lovikka, Kaisa Kaihola ja Pauliina von Bell.

Kohdataan liikkuen (1105118)

Kurssilla on tärkeintä liikkumisen riemu musiikin ja tanssin siivittämänä. Kurssi pitää sisällään ryhmä- ja parityöskentelyä sekä yksin tehtäviä liikkeellisiä harjoituksia, ja osallistuminen on mahdollista myös istuen. Kurssilla ei varsinaisesti opetella tanssinaskeleita vaan sisältö pohjautuu luoviin menetelmiin ja harjoituksiin, jotka ohjaavat liikkumaan. Kurssilla pääsee tutustumaan uusiin ihmisiin ja nauttimaan liikunnasta musiikin vauhdittamana. Aiempaa tanssikokemusta ei tarvita. Ke 10.30-12, alkaen 11.9.2013. Hinta 50e. Tanssinopettaja Helena Kekäläinen.

Kasvisruoan uudet tuulet, rohkeasti rehuilemaan! (8102107)

Ke 18.9.2013, klo 17-20.00. Hinta 10e. Miten lisään kasvien määrää ruokavaliossa. Miten käsittelem papuja, linssejä ja tofua sekä erilaisia soijavalmisteita, mitä on seitan? Käytämme runsaasti erilaisia kasviksia ja opimme niiden käsittelystä. Raaka-aineet n. 8 € / osallistuja. Opettajana Miia Penttilä.

Kasvata sinäkin kotona (7103101)

To 6.3.2014, klo 17.45-20.45. Hinta 10e. Kasvata herkkuja kotona parvekkeella, patiolla, ikkunalaudalla tai kasvimaalla! Tule kuulemaan vinkit kasvien kasvattamiseen. Opettelemme myös siementen kylvämistä (mm. yrttejä) ja taimien koulumista käytännössä. Mullat ja siemenet sisältyvät kurssin hintaan. Kurssi sopii myös puutarhaharrastustaan aloitteleville. Myös järjestetään yhteistyössä Pirkanmaan Marttojen kanssa. Opettajana puutarhaneuvoja Heidi Ovaska.

Kuvioi kankaita luonnonväreillä (1104118)

Kurssilla tutustutaan erilaisiin värikasveihin ja kankaiden kuviointiin luonnonväreillä. Kurssilla opit painamaan ja maalaamaan sekä kontaktivärijäämään vaatetus- ja sisustuskankaita luonnosta saatavilla väriaineilla. Kurssi kokoontuu: ti 20.8. klo 17.30-19, ma-ke 26.-28.8. ja ma-ti 2.-3.9. klo 17.30-21, pe 20.9. klo 17.30-19. Hinta 40e. Tekstiilityönopettaja Maarit Humalajärvi.

Espanjan iltakeskustelu (1207108)

Vamos a hablar de algo... juttelemme espanjaksi arjen asioista ja päivän polttavista kysymyksistä. Tämä keskustelukurssi pystyy reagoimaan nopeasti opiskelijoiden toiveisiin. Lähde rohkeasti mukaan ilman tasovaatimuksia. Päästä suulliset taitosi kehittymään! (Ei oppikirjaa). Ma 19.45-21.15, alkaen 9.9.2013. Opettajana FM Jouni Karapalo.